

Букач В. М.

В И П У С К Н И К И

**Південноукраїнського
національного педагогічного університету
імені К. Д. Ушинського**

Біографічний словник

Частина 4

Одеса - 2025

УДК: 013(038)
Б 90

Автор: Букач Валерій Михайлович, кандидат історичних наук,
приват - професор

Друкується відповідно до ухвали Вченої ради Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського від 18 жовтня 2021 року, протокол № 3.

Букач В. М.

Випускники Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник.
– Ч. 4. – Одеса: ПНПУ, 2025. – 72 с.

Словник містить стислі біобібліографічні дані про особистостей, які в різні роки навчалися в Одеському інституті народної освіти – Одеському державному педагогічному інституті – Південноукраїнському педагогічному університеті імені К. Д. Ушинського та розрахований на широке коло читачів.

(С) Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського (Одеса), 2025.

(С) Букач В. М., 2025.

Передмова

В 1920 році був відкритий суто педагогічний вищий навчальний заклад – Одеський інститут народної освіти, завдання якого полягало у задоволенні потреб суспільства у педагогічних працівниках.

У 1930 році ОІНО було реорганізовано у три навчальні заклади: Одеський інститут соціального виховання, Одеський інститут професійної освіти, Одеський фізико-хіміко-математичний інститут. В 1933 році Одеський інститут соціального виховання й основна частина Одеського інституту професійної освіти були об'єднані в Одеський педагогічний інститут. В 1994 році Одеський педагогічний інститут був перетворений у Південноукраїнський педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, якому в 2009 році було надано статус національного.

За роки свого існування вищий педагогічний навчальний заклад Одеси підготував десятки тисяч висококваліфікованих вчителів загальноосвітніх шкіл, викладачів закладів професійної освіти, велику кількість науковців, представників вітчизняної культури, спорту, державних службовців, громадських діячів тощо.

Даний біографічний словник містить короткі біографічні довідки про окремих випускників інституту народної освіти – інститутів соціального виховання і професійної освіти – педагогічного інституту – педагогічного університету, через біографію яких можна прослідити історію одеського закладу вищої педагогічної освіти.

Алексєєв Дмитро Данилович

Д. Д. Алексєєв народився 30 березня 1983 року в Одесі.

У 2008 році закінчив Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського.

Плавець. Багаторазовий чемпіон України. Чемпіон світу 2006 року (М. Дурман, Південно-Африканська республіка), 2-разовий бронзовий призер XIII Паралімпійських ігор 2008 року в Пекіні, срібний призер та чемпіон XII Параолімпійських ігор 2004 року в Афінах.

Заслужений майстер спорту України. Нагороджений орденом «За мужність» 1 ступеня.

Джерела:

1. Алексєєв Дмитро Данилович/ Г. І. Гаврущенко // Енциклопедія Сучасної України / Редкол. : І. М. Дзюба та інші. – Т. 1: А. – Київ: ІЕД НАНУ, 2001. – 823 с.

Асєєва Юлія Олександрівна

Ю. О. Асєєва народилася 3 лютого 1982 року в м. Котовськ Одеської області.

У 2004 році закінчила економіко-правовий факультет Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, а в 2010 році – факультет післядипломної освіти та роботи з іноземними громадянами Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського, отримавши кваліфікацію психолога.

В 2015 році захистила дисертацію «Психологічні особливості професійних настановлень майбутніх працівників кримінальної міліції» на здобуття наукового ступеня кандидата психологічних наук. У 2021 році, захистивши дисертацію «Психологічні засади кіберадикцій в підлітковому та юнацькому віці», здобула науковий ступінь доктора психологічних наук. У 2022 році присвоєно вчене звання доцента.

Протягом 2015 – 2020 років працювала викладачем в Одеському національному медичному університеті. У 2020 – 2021 роках виконувала обов'язки завідувача кафедри загальнонаукових, соціальних та поведінкових дисциплін Одеського інституту Міжрегіональної Академії управління персоналом.

З 2022 року викладає в Одеському національному економічному університеті, обіймає посаду завідувача кафедри мовної та психолого-педагогічної підготовки. Виконує обов'язки керівника психологічного центру

університету.

Є автором психотерапевтичного методу «Метафорично-орієнтоване виправлення атитюдів (МОВА)». Опублікувала понад 200 наукових та науково-методичних праць. У 2024 році започаткувала видання наукового фахового журналу «Ментальне здоров'я».

Джерела:

1. Асєєва Юлія Олександрівна// Одеський національний економічний університет// <http://oneu.edu.ua/aseeva-yuliya-oleksandrivna/>

**Афанасьєв
Данило Якович**

Д. Я. Афанасьєв народився 17 (30) грудня 1902 року в Новомиргороді.

У 1925 році закінчив педагогічний технікум у Зінов'євську, в 1930 році – Одеський інститут народної освіти.

З 1931 року працював в Інституті ботаніки Всеукраїнської Академії Наук. В 1934 – 1939 роках був аспірантом, а в 1939 – 1941 роках – старшим науковим співробітником. Одночасно в 1933 – 1935 роках працював директором Акліматизаційного саду ВУАН. В 1945 – 1955 роках завідував відділом геоботаніки Інституту ботаніки Академії Наук УРСР, а в 1970 – 1990 роках був старшим співробітником-консультантом.

В 1966 році здобув науковий ступінь доктора біологічних наук.

Розробляв еколого-фітоценологічну і топологічну класифікацію луків, заходи для підвищення їх продуктивності.

Лауреат премії імені М. Холодного Академії Наук УРСР.

Помер 28 червня 1990 року в Києві.

Джерела:

1. Афанасьєв Данило Якович / Ю. Р. Шеляг-Сосонко // Енциклопедія Сучасної України / Редкол. : І. М. Дзюба та інші. – Т. 1: А. – Київ: ІЕД НАНУ, 2001. – 823 с.

**Бабієнко
Володимир Володимирович**

В. В. Бабієнко народився 11 січня 1971 року в с. Волинське Одеської області

У 1996 році закінчив педіатричний факультет Одеського державного медичного університету, а в 1999 році – художньо-графічний факультет

Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

В 2004 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук, в 2011 році присвоєно вчене звання доцента. У 2014 році, захистивши дисертацію «Гігієна та професійна патологія», здобув науковий ступінь доктора медичних наук. В 2015 році присвоєно вчене звання професора.

З 2014 року завідує кафедрою гігієни та медичної екології Одеського національного медичного університету.

Член Національної спілки художників України з 2005 року. Живописні твори: «Вид на скелю» (2002 рік), «Червоний двір на Молдованці» (2002 рік), «Туманна осінь» (2004 рік), «Турзуфська ущелина» (2012 рік).

Присвоєні почесні звання «Заслужений художник України» (2011 рік), «Заслужений діяч науки і техніки України» (2021 рік).

Джерела:

1. Бабієнко В. В. // Одеський національний медичний університет// <https://onmedu.edu.ua/babiienko-volodimir-volodimirovich/>
2. Бабієнко В. В. // Соцреалізм// <https://socrealizm.com.ua/gallery/artist/babienko-vv-1971>

Бабченко Ольга Володимирівна

О. В. Бабченко народилася в 1966 році в Одесі.

У 1988 році закінчила художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

В 1995 році захистила дисертацію «Формування духовної культури вчителів у післядипломній освіті» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. Згодом було присвоєно вчене звання доцента.

Була викладачем кафедри графіки, прикладного мистецтва та методики художнього навчання Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського, обіймала посаду доцента. Працює в Одеському центрі професійного розвитку педагогічних працівників.

Джерела:

1. Бібліографічний покажчик наукових праць професорсько-викладацького складу та асистентів. – Ч. 1.// Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 2004. – № 1 - 2. – С. 146.

Бабчук Микита Ігорович

М. І. Бабчук народився 4 грудня 1996 року в Одесі.

У 2019 році закінчив Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, отримавши освітній ступінь магістра психології. Навчався в аспірантурі.

В 2024 році захистив дисертацію «Психологічні особливості осіб з різним рівнем фізичного перфекціонізму» на здобуття наукового ступеня доктора філософії з психології.

З 2024 року працює в Одеському національному економічному університеті, обіймає посаду старшого викладача кафедри мовної та психолого-педагогічної підготовки.

Джерела:

1. Бабчук Микита Ігорович// Одеський національний економічний університет// <http://oneu.edu.ua/babchuk-mikita-igorovich/>

Бакланова Наталія Михайлівна

Н. М. Бакланова народилася 5 лютого 1959 року в Одесі.

У 1983 році закінчила музично-педагогічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. В 1990 – 1993 роках навчалася в аспірантурі.

В 1976 – 1990 роках працювала бібліотекарем, лаборантом кафедри політичних наук Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

У 1996 році захистила дисертацію «Політичні процеси та культурологічні проблеми в умовах становлення тоталітаризму (на прикладі України в 20-х роках)» та здобула науковий ступінь кандидата політичних наук. В 2002 році присвоєно вчене звання доцента.

У 1993 – 2022 роках працювала на кафедрі всесвітньої історії і методології науки Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. В 2022 – 2023 роках обіймала посаду доцента кафедри міжнародних відносин та права Національного університету «Одеська політехніка».

Померла 23 листопада 2023 року в Одесі.

Література:

1. Вчені історико-філологічного факультету Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського: Довідник/ В. М. Букач. – Одеса: ПДПУ, 2007. – С. 3.
2. Історики Південноукраїнського національного педагогічного

Бережний Олександр Миколайович

О. М. Бережний народився 30 серпня 1950 року в Челябінській області РРФСР.

У 1971 році закінчив художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного факультету імені К. Д. Ушинського. Живописець.

Член Національної спілки художників України з 1984 року. Учасник обласних, всеукраїнських, міжнародних мистецьких виставок. Персональні виставки відбулися в Києві, Москві, Херсоні. Автор творів «Гімалаї. Еверест – третій полюс», «Гімалаї. Пік Ама-Даблам», «Діти Гімалаїв», «Барк «Товариш», «Морські шляхи», «Оленка», «Катя. Портрет доньки» та інших. Робота зберігаються у Херсонському художньому музеї імені О. О. Шовкуненка, приватних колекціях Ізраїлю, Іспанії, Італії, Німеччини, Норвегії, Польщі, США.

У 1999 – 2000 роках викладав малюнок і живопис у Херсонському державному університеті, а в 2000 – 2006 роках працював старшим викладачем Національного університету кораблебудування імені Адмірала Макарова.

Пішов з життя 8 вересня 2009 року в Херсоні.

Джерела:

1. Бережний О. М. / С. Д. Курбаткіна // Енциклопедія Сучасної України/ Ред. кол.: І. М. Дзюба та ін. – Т. 2: Б – Біо. – Київ: ІЕД НАНУ, 2003. – 872 с.

Берман Яків Зіновійович

Я. З. (Зейлікович) Берман народився 11 (23) жовтня 1889 року в місті Дубно Волинської губернії. Історик, бібліограф, книгознавець.

В 1909 – 1913 роках навчався на юридичному факультеті Університету Св. Володимира в Києві. З 1913 року мешкав в Одесі.

У 1925 році закінчив історико-філологічне відділення Одеського інституту народної освіти.

З 1921 року працював бібліотекарем, помічником завідувача відділом книгоутворення в Одеській центральній науковій бібліотеці. У 1923 – 1930

роках був співробітником Одеської державної публічної бібліотеки (нині – Одеська національна наукова бібліотека). Обіймав посади вченого секретаря, завідувача відділу книгокористування, з травня 1929 року тимчасово виконував обов'язки директора.

В 1931 році переїхав до Ленінграду, де працював у бібліотеці заводу імені М. І. Калініна, Державній публічній бібліотеці імені М. Є Салтикова-Щедріна.

Під час нацистської навали був евакуйований на Урал, де і залишився. Виступав з лекціями про творчість М. Мусоргського, П. Чайковського, М. Римського-Корсакова та ін.

Джерела:

1. Берман Яків Зіновійович// Українська бібліотечна енциклопедія// <https://ube.nlu.org.ua/article/Берман%20Яків%20Зіновійович>

Белозор Олександр Іванович

О. І. Белозор народився 8 грудня 1963 року в Чернігові.

У 1985 році закінчив художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Живописець, графік. Учасник понад 30 всеукраїнських, зарубіжних, персональних (Київ, Чернівці, Славутин) мистецьких виставок. У глибинах Азовського, Адріатичного, Південно- Китайського, Карибського, Чорного, Червоного морів написав 126 картин. Роботи зберігаються у приватних колекціях Великобританії, Ізраїлю, Німеччини, Франції, Японії.

Знімався в документальних фільмах «Портрет, написаний глибиною», «В пошуках світла», «Знак божої іскри», «У моєму саду ростуть піраміди».

Внесений у «Книгу рекордів України», довідник «Світові рекорди Гіннеса».

Помер 27 травня 2017 року в Києві.

Джерела:

1. Олександр Белозор// Художники – професіонали// <https://web.archive.org/web/20180403051520/http://www.inshe.org/HudProfi.html?lang=ukr>
2. Занурююсь на дно моря і... маюю підводні пейзажі/ В. Шурин // Високий замок. – 2017. – 1 червня.// <https://wz.lviv.ua/interview/200590-zanuriuius-na-dno-moria-i-maliuiu-pidvodni-peizazhi>
3. Єдиний художник в історії України, внесений до Книги рекордів Гіннеса – з Чернігівщини...// Чернігівщина туристична// <https://chernihivregion.travel/blog/hdjsm-s>

Бєсєда Володимир Вікторович

В. В. Бєсєда народився 7 січня 1972 року в с. Старокозачє Білгород-Дністровського району Одеської області.

У 1993 році закінчив факультет фізичного виховання Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського, а в 2013 році – аспірантуру. Навчався в докторантурі.

В 2015 році захистив дисертацію «Диференційований підхід до корекції порушень опорно-рухового апарату дітей 3 – 6 років» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. У 2024 році присвоєно вчене звання доцента.

Вчителював. У 2006 – 2019 роках працював старшим викладачем кафедри суспільно-гуманітарної освіти Одеської академії неперервної освіти.

З 2022 року викладає у Національному університеті «Одеська політехніка», обіймає посаду доцента кафедри фізичного виховання та спорту.

У 2008 році присвоєно звання «вчитель-методист». Є автором наукових та навчально-методичних праць.

Джерела:

1. Бєсєда Володимир Вікторович// Кафедра фізичного виховання та спорту// Національний університет «Одеська політехніка»// <https://op.edu.ua/staff/6585602>

Білецька Світлана Анатоліївна

С. А. Білецька народилася 26 січня 1963 року в Херсоні.

Навчалася в Кримському художньому училищі. У 1988 році закінчила художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. Графік, живописець.

Викладала в дитячій художній школі. Працює викладачем кафедри дизайну Херсонської філії Національної академії керівних кадрів культури і мистецтва.

Член Національної спілки художників України. Учасниця всеукраїнських та обласних мистецьких виставок.

Роботи: «Весна», «Херсонес», «Вулиця мого дитинства», «Клеопатра», серія «Боги» та ін.

Джерела:

1. Білецька Світлана Анатоліївна/ С. Д. Курбаткіна// Енциклопедія Сучасної України/ Ред. кол.: І. М. Дзюба та ін. – Т. 2: Б – Біо.– Київ: ІЕД НАНУ, 2003. – 872 с.

Богусевич Франц Тимофійович

Ф. Т. Богусевич народився 28 серпня 1902 року в с. Яніївка на Одещині.
Закінчив Одеський інститут народної освіти.

У 1930 роках працював вчителем одеської загальноосвітньої школи № 112.

Брав участь у роботі Одеської комісії краєзнавства при Всеукраїнської академії Наук.

Репресований. 21 січня 1938 року розстріляний в Одесі. Реабілітований 28 березня 1989 року.

Джерела:

1. Вісник Одеської комісії краєзнавства при Всеукраїнської Академії Наук. 1924 – 1930: Систематичний розпис змісту/ Упорядник Л. О. Жирнова. – Одеса: Друк, 1999. – С. 26.
2. Богусевич Ф. Т. // <https://lists.memo.ru/d4/f467.htm>

Бориневич Іда Володимирівна

І. В. Бориневич народилася у 1898 році.

В 1938 році закінчила бібліотечний факультет Одеського державного педагогічного інституту.

З 1939 до 1958 року завідувала бібліотекою Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. В 1941 – 1944 роках разом з інститутом перебувала в евакуації в Майкопі та Байрам-Алі.

Померла в 1991 році в Одесі. Похована на 2-му Християнському кладовищі.

Література:

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє./ І. А. Болдирєв та ін. – Одеса: Друкарський дім, 2007. – С. 48.

Босий Олександр Георгійович

О. Г. Босий народився 15 травня 1958 року в с. Інгулець Кіровоградської області.

У 1984 році закінчив художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Працював вчителем у Новгородківській середній школі, керував гуртком образотворчого мистецтва у Новгородківському будинку піонерів, був художнім редактором тижневика "Молодий комунар".

В 1991 – 2010 роках викладав на кафедрі образотворчого мистецтва та дизайну Кіровоградського державного педагогічного університету імені В. Винниченка.

У 2000 році захистив дисертацію «Знакові функції виробів ткацтва у звичаєво-обрядовій культурі українців» на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. Присвоєно вчене звання доцента.

Протягом 2010-2016 років був начальником науково-дослідного відділу народного мистецтва та фольклору у Національному музеї народної архітектури та побуту України.

З 2017 року завідує кафедрою графічного дизайну Київської державної академії декоративно-прикладного мистецтва та дизайну імені Михайла Бойчука.

Джерела:

1. Босий Олександр Георгійович// Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука// <https://kdidpamid.edu.ua/academy/bosyj-oleksandr-georgijovych/>

Бохан Володимир Іванович

В. І. Бохан народився 28 березня 1950 року в Молдавській РСР.

У 1977 році закінчив музично-педагогічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

В 1977 – 1980 роках працював музичним керівником у Всесоюзному піонерському таборі «Артек», викладав фортепіано у дитячій музичній школі та педагогічному училищі в м. Ялта. З 1980 року мешкав у Московській області, а згодом в Москві. Займається композиторською діяльністю.

Є автором пісень, романсів на вірші О. С. Пушкіна, М. Ю. Лермонтова, «поетів срібного віку», сучасних поетів.

Срібний лауреат Всеросійського конкурсу композиторів Фонду імені П. І. Чайковського, конкурсу імені Миколи Рубцева.

Джерела:

1. Композитор Владимир Бохан. Биография// MusicaNeo// <https://vladimirbohan0.musicaneo.com/ru/>

**Бочков
Павло Миколайович**

П. М. Бочков народився 12 серпня 1984 року в Одесі.

У 2006 році закінчив факультет фізичного виховання Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. В 2016 – 2020 роках навчався в аспірантурі.

В 2021 році захистив дисертацію «Корекція функції рівноваги у дошкільників з порушенням опорно-рухового апарату засобами адаптивного фізичного виховання» і здобув науковий ступінь доктора філософії зі спеціальної освіти.

Працює у Національному університеті «Одеська політехніка», обіймає посаду старшого викладача кафедри фізичного виховання та спорту.

Джерела:

1. Бочков Павло Миколайович// Кафедра фізичного виховання та спорту// Національний університет «Одеська політехніка»// <https://op.edu.ua/staff/5949074>

**Бужина
Ірина В'ячеславівна**

І. В. Бужина народилася в 1959 році в Одесі.

У 1984 році закінчила музично-педагогічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

В 1984 – 1989 роках працювала вчителем музики та співу одеської середньої школи № 47.

У 1989 – 1994 роках була викладачем кафедри музики та співу Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

В 1994 році захистила дисертацію «Формування духовної культури молодших школярів» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. У 1999 році присвоєно вчене звання доцента. В 2004 році, захистивши дисертацію «Теорія і практика підготовки майбутніх вчителів до формування гуманістичних відносин молодших школярів», здобула науковий ступінь доктора педагогічних наук. У 20008 році присвоєно вчене звання професора.

У 1994 – 2023 роках працювала на кафедрі сімейної та соціальної психології Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

З 2023 року викладає в Одеському державному університеті внутрішніх справ, обіймає посаду професора кафедри педагогіки та психології.

Джерела:

1. Бібліографічний покажчик наукових праць професорсько-викладацького складу та асистентів. – Ч. 1.// Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 2004. – № 1 - 2. – С. 146.
2. Бужина І. В. // Одеський державний університет внутрішніх справ// https://oduvs.edu.ua/persons/buzina_irina_vaceslavivna

Вальдман Олександр Григорович

О. Г. Вальдман народився 15 липня 1945 року в Брянську (РРФСР).

Закінчив факультет фізичного виховання і спорту Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Тренер з легкої атлетики. В 1972 – 1998 роках був тренером спеціальних дитячо-юнацьких спортивних шкіл олімпійського резерву «Динамо» (Одеса), «СКА» (Одеса). У 1998 – 2003 роках був тренером з фізичної підготовки спортивного клубу «СКА-Лото» (Одеса), баскетбольного клубу «Одеса». З 2005 року працював тренером футбольного клубу «Чорноморець» (Одеса).

Помер 4 вересня 2019 року в Одесі.

Джерела:

1. Вальдман О. Г. //Одеський футбол// <https://www.football.odessa.ua/person/?146>
2. Одеська міська федерація баскетболу // <https://ogfb.od.ua/news/2045-skorbim-ne-stalo-aleksandra-valdmana.html>

Валюк Юрій Петрович

Ю. П. Валюк народився 28 березня 1957 року в Одесі.

У 1980 році закінчив художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського, в якому працював у 1989 – 1997 роках. Живописець, графік.

В 1997 – 2001 роках викладав в Одеському художньому училищі. В 2004 – 2007 роках був викладачем кафедри живопису та історії мистецтв Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. З 2007 року працює на кафедрі образотворчого мистецтва Одеської державної академії будівництва та архітектури, обіймає посаду доцента.

Член Національної спілки художників України з 1989 року. Учасник обласних, всеукраїнських та міжнародних мистецьких виставок. Персональні виставки в Німеччині: в Геттінгені (1993 рік), Фрайбурзі (1994 рік).

Автор серії фортів «Одеські базари» (1986 рік), «Театр ряджених, або Оновлення триває» (1987 – 1989 роки), живописних творів «Біля межі» (1991 рік), «Різдво (1993 рік), «Алея» (1999 рік), «Полювання» (2003 рік). Твори зберігаються в Івано-Франківському художньому музеї.

Джерела:

1. Валюк Юрій Петрович / О. А. Тарасенко // Енциклопедія сучасної України/ ред. кол.: І. М. Дзюба та ін. – Т. 4: В – Вог.– Київ: ІЕД НАНУ, 2005. – 700 с.

Варнеке Олександр Борисович

О. Б. Варнеке народився 24 липня (6 серпня) 1904 року в м. Казань (Росія).

У 1925 році закінчив історичне відділення Одеського інституту народної освіти. Вчителював.

В 1927 році вступив до аспірантури науково-дослідної кафедри Одеської Центральної наукової бібліотеки. Вивчав історію розвитку залізничного транспорту в Україні у другій половині XIX століття, історію української економічної думки.

У 1926 – 1930 роках був членом соціально-історичної секції Одеської комісії краєзнавства при Всеукраїнській Академії Наук, Одеського бібліографічного товариства, Одеської філії Всеукраїнської асоціації сходознавства.

В подальшому був директором Одеської центральної міської бібліотеки, завідував методичним кабінетом Одеської обласної наукової бібліотеки імені В. І. Леніна.

Помер після вересня 1944 року.

Література:

1. Одеські історики. Енциклопедичне видання. – Т. 1 (початок XIX – середина XX ст.). – Одеса: Друкарський дім, 2009. – С. 88 - 90.

Вербич Олександр Володимирович

О. В. Вербич народився 8 лютого 1965 року в м. Старокостянтинів Хмельницької області.

У 1985 році закінчив Одеське художнє училище імені М. Б. Грекова, а в 2014 році – художньо-графічний факультет Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Графік, художник по металу. Член Національної спілки художників України з 2002 року. Учасник республіканських мистецьких виставок. Автор творів «Весняне місто», «Спіла айва», «Смак кавунів», «Мальви», «Ранкова прохолода» та інших.

В 1991 – 1992 роках був директором школи декоративно-прикладного мистецтва у с. Самчики Хмельницької області. З 1992 року викладає у дитячій художній школі № 2 м. Одеси.

Література:

1. Хмельничани – члени Національної спілки художників України: біобібліографічний покажчик. – 2-ге вид., перероблене і доповнене. – Хмельницький: ОУНБ, 2022. – С. 25.

Владимирова Євгенія Василівна

Є. В. Владимирова народилася у 1918 році в Одесі.

У 1939 році закінчила літературно-мовний факультет Одеського державного педагогічного інституту.

Кандидат філологічних наук, доцент.

У 1945 – 1960 роках викладала на кафедрі російської літератури в Одеському державному педагогічному інституту імені К. Д. Ушинського.

В 1960 – 1980 роках обіймала посаду доцента кафедри російської літератури Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

Джерела:

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє./ І. А. Болдирєв та ін. – Одеса: Фаворит, 2007. – С. 50, 61.
2. Одесский энтузиаст/ Игорь Лабезник// <https://proza.ru/2020/09/13/580>

Волянський Богдан Єлисейович

Б. Є. Волянський народився 24 травня 1901 року в Одесі. Біолог.

У 1918 році закінчив гімназію.

В 1920 року викладав у дитячому будинку, вивчав фауну навколо міста Балта. З жовтня 1920 року до 1925 року працював вчителем природознавства

та географії в Трудовій школі в Одесі, в притулку для сиріт «Дитяче містечко» організував науковий відділ із живим куточком (юннатський гурток), був асистентом у Одеському сільськогосподарському інституті.

У 1927 році закінчив біологічний відділ Одеського інституту народної освіти та до 1930 року викладав на робітничому факультеті ОІНО.

Навчався в аспірантурі, по закінченні якої в 1931 році здобув вчене звання доцента.

В 1931 – 1937 роках обіймав посаду доцента в Одеському сільськогосподарському інституті. Працював в Одеській філії Науково-дослідного зоолого-біологічного інституту, вів зоологічні дослідження, вивчав рештки тварин, викопаних в Одеських каменоломнях, працював над книгою «Птахи Одещини».

В 1937 році був заарештований та 30 грудня страчений. Реабілітований у 1997 році.

Джерела:

1. Богдан Волянський – яскрава постать української зоології 1920-1930-х років/ І. Загороднюк // Вісник Львівського університету. Серія біологічна. – 2015. – Вип. 69. – С. 3 - 19.

Галенко Марко Анатолійович

М. А. Галенко народився 27 липня 1957 року у Фастівському районі Київської області.

У 1990 році закінчив художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Майстер художньої кераміки. Член Національної спілки художників України з 2000 року. Учасник всеукраїнських, міжнародних, персональних мистецьких виставок. Автор творів «Чаша життя», «Молодик», «Левко та Ганна», «Причастя», «Пливе щука», «Половецьким шляхом», «У лісі, де живе сирин», «Смертельний поєдинок Геракла в левом», декоративної композиції «Блага вість», серій «Вечори на хуторі», «Будьмо» та інших. Роботи зберігаються в Національному музеї-заповіднику українського гончарства (Полтавська область), Слов'янському музеї-парку керамічної скульптури (Донецька область).

Працював графіком видавництва «Політвидав України», «Музична Україна», газети «Молодь України». Є співзасновником Київського творчого об'єднання та галереї «Гончарі», Київської галереї сучасного мистецтва «Грифон».

Джерела:

1. Галенко Марко Анатолійович// З. А. Чегусова// Енциклопедія Сучасної України/ Ред. кол.: І. М. Дзюба та ін. – Т. 5: Вод – Гн.–

Гангур Василь Михайлович

В. М. Гангур народився 10 грудня 1945 року в Закарпатській області.

У 1971 році закінчив Ужгородське училище прикладного мистецтва, а в 1982 році – художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Графік, живописець. Член Національної спілки художників України з 1988 року. Учасник всеукраїнських, персональних мистецьких виставок. Автор творів «Надвечір», «Ранкова прохолода», «Воловецькі велетні», «Село над річкою», «Мелодія осені», «Світанкова пісня Карпат», «Роздуми про осінь», «Єднання», «Взаємозв'язок», «Святкування», «Легенда», «Вечірня розмова», «Музичні акорди», «Наша земля», «Ліричний мотив», «Водоспад» та інших. Роботи зберігаються у Закарпатському художньому музеї.

В 1980 – 1983 роках викладав в Ужгородському училищі прикладного мистецтва.

Лауреат обласної премії у галузі образотворчого мистецтва імені Й. Бокшая та А. Ерделі.

Помер 25 березня 2005 року в Ужгороді.

Джерела:

1. Гангур Василь Михайлович / В. П. Підгора // Енциклопедія Сучасної України/ Ред. кол.: І. М. Дзюба та ін. – Т. 5: Вод – Гн. – Київ: ІЕД НАНУ, 2006. – 727 с.

Гнатюк Валерій Михайлович

В. М. Гнатюк народився 29 червня 1964 року в м. Кіцмань Чернівецької області.

У 1991 році закінчив художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Графік. Член Національної спілки художників України з 2003 року. Створює акварелі, пастелі. Учасник всеукраїнських, персональних мистецьких виставок. Автор творів «Осінній ноктюрн», «Заметіль забуття», «Вранці на Різдво», «Старий парк», «Народження хмар», «Гамованка», «Підстав обличчя сонцю» та інших. Роботи зберігаються у Чернівецькому художньому музеї.

Джерела:

1. Гнатюк Валерій Михайлович/ Т. І. Дугаєва// Енциклопедія Сучасної України/ Ред. кол.: І. М. Дзюба та ін. – Т. 5: Вод – Гн.– Київ: ІЕД НАНУ, 2006. – 727 с.

Гоголь Ольга Борисівна

О. Б. Гоголь народилася 26 березня 1956 року в Миколаєві.

В 1992 році закінчила художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Художниця декоративно-ужиткового мистецтва. Член Національної спілки художників України з 1992 року. Учасниця обласних, всеукраїнських та міжнародних мистецьких виставок. Працює у галузі художнього оброблення шкіри: жіночі аксесуари, книжкові обкладинки, декоративна пластика. Автор творів «Паводок», «Вічна тема», сумочок «Радість», «Вечірня примха», «Натхнення», «Ноктюрн», «Деревце», «Батерфляй». Роботи зберігаються у Миколаївському краєзнавчому музеї, у приватних колекціях в Ізраїлі, Монако, Німеччині, Португалії, США, Японії.

В 1988 – 1999 роках викладала в Миколаївській дитячій художній школі, з 2000 року завідувала кафедрою образотворчого та декоративно-ужиткового мистецтва Миколаївського вищого училища культури і мистецтв.

Джерела:

1. Гоголь Ольга Борисівна / З. А. Чегусова // Енциклопедія Сучасної України/ Ред. кол.: І. М. Дзюба та ін. – Т. 6: Го – Гю.– Київ: ІЕД НАНУ, 2006. – 712 с.

Голубова Ганна Василівна

Г. В. Голубова народилася 28 січня 1981 року в Одесі.

У 2009 році закінчила факультет іноземних мов Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

В 2014 році захистила дисертацію «Інтегративний підхід до роботи з педагогічно обдарованими студентами в освітньо-виховному просторі вищого навчального закладу» і здобула науковий ступінь кандидата педагогічних наук.

У 2013 – 2021 роках викладала у Південноукраїнському національному педагогічному університеті імені К. Д. Ушинського, Одеському національному медичному університеті, Національному університеті «Одеська юридична академія».

З 2021 року обіймає посаду старшого викладача кафедри іноземних мов Одеської національної музичної академії імені А. В. Нежданової.

Джерела:

1. Кафедра іноземних мов// Одеська національна музична академія імені А. В. Нежданової// <https://odma.edu.ua/structure/starshyj-vykladach-15/>

**Готшалк
Галина Олександрівна**

Г. О. Готшалк народилася 4 січня 1955 року в Житомирі.

У 1990 році закінчила художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Член Національної спілки художників України з 2003 року. Працює в галузі вітражного мистецтва. Учасниця обласних, всеукраїнських, міжнародних, персональних (Житомир, Київ) мистецьких виставок. Автор вітражів «Білі квіти», «Венеціанський карнавал», «Натюрморт з червоним яблуком», «Скляна симфонія», «Літо», «Творіння», «Під золотим дощем» та інших.

Література:

1. Готшалк Галина Олександрівна/ З. А. Чегусова// Енциклопедія Сучасної України/ Ред. кол.: І. М. Дзюба та ін. – Т. 6: Го – Гю.– Київ: ІЕД НАНУ, 2006. – С. 335.

**Гуменюк
Володимир Петрович**

В. П. Гуменюк народився 29 липня 1954 року в Хмельницькій області.

В 1983 році закінчив художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Живописець. Член Національної спілки художників України з 1990 року. Учасник обласних, республіканських, міжнародних, персональних (Київ, Чернівці, Івано-Франківськ) мистецьких виставок. Автор творів «Осінній натюрморт», «Дівчина з калиною», «Говерла», «Прометей», «Семи-Яр», «Сіяч», «Христос у Карпатах» та інших. Роботи зберігаються у Івано-Франківському художньому музеї.

З 1983 року викладав живопис у Косовському інституті прикладного та декоративного мистецтва.

Література:

1. Хмельничани – члени Національної спілки художників України:

біобібліографічний покажчик. – 2-ге вид., перероблене і доповнене.
– Хмельницький: ОУНБ, 2022. – С. 45.

Гуралевич Іван Васильович

І. В. Гуралевич народився 2 травня 1934 року у Львові.

У 1959 році закінчив Львівське училище прикладного мистецтва, а в 1987 році – художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Живописець і графік. Працював в жанрах пейзажу, портрету. Учасник обласних, зональних, міжнародних та 20 персональних мистецьких виставок. Автор творів «Журавлі», «Марія», «Рейд С. Ковпака в Карпатах», «Форсування Дніпра», «Гуцульська мелодія», «Життя прожите», «У Карпатах», «Кобзареві шляхи», «Гірська річка» та інших. Роботи зберігаються в Івано-Франківському художньому музеї, Івано-Франківському краєзнавчому музеї, Львівському історичному музеї, Долинському краєзнавчому музеї.

В 1967 році заснував та 40 років очолював дитячу художню школу в м. Долина Івано-Франківської області.

Нагороджений ювілейною медаллю «20 років незалежності України».

Помер 17 вересня 2017 року на Львівщині.

Література:

1. Гуралевич Іван Васильович/ А. Ю. Дорош// Енциклопедія Сучасної України/ Ред. кол.: І. М. Дзюба та ін. – Т. 6: Го – Гю.– Київ: ІЕД НАНУ, 2006. – С. 644 - 645.

Гушкевич Юрій Петрович

Ю. П. Гушкевич народився 20 лютого 1956 року у Винницькому районі Чернівецької області.

В 1982 році закінчив художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Живописець. Член Національної спілки художників України з 1999 року. Учасник всеукраїнських, міжнародних, персональних мистецьких виставок. Автор творів «Мати», «Село восени», «Квіти осені», «Теплий день», «Буковинський мотив», «Гірське селище», «Дружина», «Гарбузове поле», «На полі», «Повіває осінь» та інших. Роботи зберігаються у Національному музеї Тараса Шевченка (Київ), Чернівецькому обласному художньому музеї,

Чернівецькому обласному краєзнавчому музеї, Сучасному історичному музеї в Румунії.

З 1982 року викладав художні дисципліни у Чернівецькому професійно-технічному училищі № 5.

У 2001 році нагороджений знаком «Відмінник освіти України». Лауреат премії Верховної Ради України 2011 року.

Література:

1. Гушкевич Юрій Петрович/ Г. О. Бенюковський // Професійна (професійно-технічна) освіта України: початок ХХІ століття: Енциклопедичне видання/ За ред. В. О. Радкевич. – Житомир: Полісся, 2021. – С. 690 - 691.

Демчук Сергій Леонідович

С. Л. Демчук народився 12 липня 1982 року в Одесі.

У 2007 році закінчив інститут фізичної культури і реабілітації Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Плавець. Чемпіон світу 2006 року в естафеті 4 х 100 м вільним та комбінованим стилями. Чемпіон XII Параолімпійських ігор 2004 року в Афінах.

Майстер спорту міжнародного класу. Нагороджений орденом «За мужність» 2 ступеня.

Джерела:

1. Демчук Сергій Леонідович/ Г. І. Гаврущенко// Енциклопедія Сучасної України/ Ред. кол.: І. М. Дзюба та ін. – Т. 7: Г – Ді.– Київ: ІЕД НАНУ, 2007. – 708 с.

Денисов Володимир Данилович

В. Д. Денисов народився 29 березня 1951 року в м. Нижній Тагіл Свердловської області РРФСР.

У 1981 році закінчив художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Майстер різьблення на дереві; працює в галузях живопису, графіки, художнього оформлення книги. Член Українського геральдичного товариства з 1995 року. Член Співки майстрів народного мистецтва України з 2006 року. Учасник обласних, всеукраїнських, персональних мистецьких виставок.

Автор творів «Материнство», «Косар», «Наречена», «Бунтівник», «Весна», «О. Довбуш», «Гроно», «Витоки» та інших. Автор герба міста Хотина, герба Хотинського району. Роботи зберігаються у Чернівецьких художньому та краєзнавчому музеях, Державному історико-архітектурному заповіднику «Хотинська фортеця», у приватних колекціях в Німеччина, Польщі, Росії, США.

З 1985 року працював старшим викладачем Чернівецької художньої школи.

Помер 22 червня 2016 року в Чернівцях.

Джерела:

1. Денисов Володимир Данилович/ І. І. Терен // Енциклопедія Сучасної України/ Ред. кол.: І. М. Дзюба та ін. – Т. 7: Г – Ді.– Київ: ІЕД НАНУ, 2007. – 708 с.
2. Денисов Володимир Данилович// Українське геральдичне товариство// <http://uht.org.ua/ua/members/denysov/>

Джуринський Петро Борисович

П. Б. Джуринський народився 15 листопада 1972 року в Балтському районі Одеської області.

У 1996 році закінчив факультет фізичного виховання Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Працював учителем фізичної культури одеської санаторної школи – інтернату № 6.

В 2003 році захистив дисертацію «Фізична реабілітація дітей зі сколіотичними вадами хребта в системі навчально-оздоровчої роботи школи-інтернату» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. У 2013 році, захистивши дисертацію «Теоретичні і методичні засади підготовки майбутніх учителів фізичної культури до здоров'язбережувальної професійної діяльності», здобув науковий ступінь доктора педагогічних наук. Згодом присвоєно вчене звання професора.

У 1999 – 2023 роках працював у Південноукраїнському національному педагогічному університеті імені К. Д. Ушинського. В 2005 – 2014 роках виконував обов'язки завідувача кафедри спорту, у 2015 – 2018 роках завідував кафедрою теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін. В 2018 – 2023 роках був директором навчально-наукового інституту фізичної культури, спорту та реабілітації.

З 2024 року обіймає посаду професора кафедри фізичного виховання та спорту Національного університету «Одеська політехніка».

Джерела:

1. Джуринський Петро Борисович/ Б. Г. Шеремет// Енциклопедія

Сучасної України/ Редкол.: І. М. Дзюба та ін. – Київ: ІЕД НАНУ, 2023// <https://esu.com.ua/article-879084>

2. Джуринський П. Б. // Бібліотека Університету Ушинського// https://library.pdpu.edu.ua/images/pratsi_vchenyh/ptatsi.pdf/4.Jurinskiy.pdf

Добрицький Левко Оксентійович

Л. О. Добрицький народився 18 червня 1900 року в селі Глодоси Єлисаветградського повіту Херсонської губернії.

У 1914 році закінчив земську трудову школу, а у 1918 році – сільськогосподарську школу, навчався у Зінов'євському агрономічному технікумі.

З 1921 року працював в органах освіти інструктором, інформатором, учителем, завідувачем дитячого будинку.

В 1926 році закінчив соціально-економічне відділення Одеського інституту народної освіти.

Працював секретарем Одеського історичного товариства, вчителем в трудових школах Одеси.

Література:

1. Заруба В. М. Історик держави і права України академік М. Є. Слабченко (1882 – 1952): Монографія. – Дніпропетровськ: ПП «Ліра ЛІГД», 2004. – С. 119.

Дорошенко Анатолій Григорович

А. Г. Дорошенко народився 14 серпня 1953 року в Саврані в Одеській області.

Закінчив факультет фізичного виховання Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Футболіст: напівзахисник. В 1973 – 1999 роках грав в командах «Чорноморець» (Одеса), «СКА» (Одеса), «Колос» (Нікополь), «Кривбас» (Кривий Ріг), «Зірка» (Кіровоград), «Енергія» (Іллічівськ), «ЗОР» (Одеса), «Маяк» (Маяки). У 1994 – 2002 роках тренував команди «Рибак» (Біляївка), «Маяк» (Маяки), «Чорноморець-2», «Чорноморець-3» (Одеса).

Бронзовий призер чемпіонату СРСР з футболу 1974 року, бронзовий призер Спартакіади народів СРСР 1979 року.

Майстер спорту СРСР.

Джерела:

1. Дорошенко А. Г. // Одеський футбол// <https://football.odessa.ua/person/?358>

**Дружиніна
Аліна Альбінівна**

А. А. Дружиніна народилася 3 лютого 1915 року в Херсонській губернії. В 1939 році закінчила бібліотечний факультет Одеського державного педагогічного інституту.

До 1990 року працювала старшим бібліотекарем в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського. В 1941 – 1944 роках разом з інститутом перебувала в евакуації в Майкопі та Байрам-Алі.

Померла 15 грудня 2002 року в Одесі.

Література:

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє./ І. А. Болдирєв та ін. – Одеса: Друкарський дім, 2007. – С. 48.

**Друкер
Ірма Хаїмович**

І. Х. Друкер народився 2(15) грудня 1906 року в м. Чорнобиль.

В 1931 році закінчив робітничий факультет Одеського інституту соціального виховання.

Письменник. Член Спілки письменників України з 1935 року. Учасник Другої світової війни.

Очолював літературну частину Єврейського театру в Одесі, відділ літератури газети «Одеський робітник» (на їдиш).

Автор повісті «У степу» (1929 р.), автобіографічного нариса «Шолом-Алейхем» (1939 р.), книг есе «Наш учитель Менделє» (1939 р.) та новел «Дідусь Менделє» (1964 р.), роману «Музиканти» (1964 р.) та інших.

Помер 21 липня 1982 року в Одесі. Похований на 3-му єврейському кладовищі.

Джерела:

1. Друкер Ірма Хаїмович / Г. Д. Зленко, А. Г. Кержнер//Енциклопедія Сучасної України/ Редкол.: І. М. Дзюба та ін. – Т. 8: Дл – Дя. – Київ: ІЕД НАНУ, 2008. – 715 с.

Дьоміна Антоніна Іванівна

А. І. Дьоміна народилася 6 березня 1905 року на станції Бірзула.

У 1933 році закінчила Одеський інститут професійної освіти. Ботанік.

Навчалася в аспірантурі при кафедрі анатомії та фізіології рослин Одеського державного університету. Працювала асистентом кафедри, завідуючою лабораторій фізіології рослин.

В 1941 році захистила дисертацію «Вплив світла на проростання насіння деяких лікарських та ароматичних рослин» на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук. У 1945 році було присвоєно вчене звання доцента.

В 1944 – 1959 роках викладала в Одеському фармацевтичному інституті, очолювала кафедру ботаніки. В 1959 – 1965 роках обіймала посаду доцента в Одеському державному університеті імені І. І. Мечникова. У 1967 – 1971 роках була професором кафедри ботаніки.

У 1965 році захистила дисертацію «Сантаніноносні полини України, їх біологічні якості та шляхи використання» та здобула науковий ступінь доктора біологічних наук. В 1969 році було присвоєно вчене звання професора.

Померла 3 травня 1992 року в Одесі. Похована на 2-му християнському кладовищі.

Література:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – Т. 2: А – І. – 2-ге вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 416 - 418.

Єрьомка Микола Іванович

М. І. Єрьомка народився 17 лютого 1956 року в Сталінській області.

У 1978 році закінчив художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені к. Д. Ушинського.

Живописець. Член Національної спілки художників України з 1992 року. Учасник обласних, всеукраїнських, персональних мистецьких виставок. Працює в галузі станкового живопису. Автор творів «Сутінки», «Рожевий вечір», «Скрипка», «Спогади», «Осінні промені», «Тиша», «Ранок», «Зимова ніч», «Вечір на околиці», «Мелодія дощу», «ранок», «Вечірня мелодія», «Сон» та інших.

З 1980 року викладав у дитячій художній школі міста Єнакієве Донецької області.

Джерела:

1. Єрьомка Микола Іванович/ Р. Г. Клименко // Енциклопедія Сучасної України: у 30 т. / ред. кол.: І. М. Дзюба та інші. – Т. 13: Кий – Кок. – К.: ІЕД НАНУ, 2013. – 711 с.

Здиховський Анатолій Олегович

А. О. Здиховський народився 21 травня 1950 року у Станіславі.

У 1971 році закінчив художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Художник-оформлювач. Член Національної спілки художників України з 1985 року. Учасник Всеукраїнських, всесоюзних, персональних мистецьких виставок. Автор проектів оформлення Музею суднобудування і флоту в Миколаєві, дитячого містечка «Казка», живописних полотен «Арлекін», «Берег» та інших творів.

З 1981 року викладав у Миколаївській дитячій художній школі.

Пішов з життя 28 травня 1992 року в Миколаєві.

Джерела:

1. Здиховський Анатолій Олегович/ Є. Г. Мірошніченко//// Енциклопедія Сучасної України/ Ред. кол.: І. М. Дзюба та ін. – Т. 10: З – Зор.– Київ: ІЕД НАНУ, 2010. – 711 с.

Земляний Володимир Іванович

В. І. Земляний народився 18 січня 1953 року в Одеській області.

Закінчив факультет фізичного виховання Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Тренер з футболу. В 1978 – 1996 роках був тренером, старшим тренером Тираспольської дитячо-юнацької спортивної школи олімпійського резерву. В 1996 – 2001 роках обіймав посади старшого тренера, головного тренера футбольного клубу «Шериф» (Тирасполь). В 2002 – 2003 роках тренував футбольну команду «Зестафоні» (Грузія). У 2004 – 2008 роках працював завучем дитячо-юнацької спортивної школи олімпійського резерву «Чорноморець». В 2008 – 2009 роках був тренером команди «Чорноморець» (Одеса).

Двократний володар кубку Молдови 1991, 2001 років.

Заслужений тренер Молдови.

Джерела:

1. Земляний В. І.//Одеський футбол//
<https://www.football.odessa.ua/person/?1663>

Зубков Віктор Захарович

В. З. Зубков народився 2 травня 1943 року в Запорізькій області.

Закінчив факультет фізичного виховання і спорту Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. Навчався у Вищій школі тренерів (Москва).

Футболіст: захисник, нападник. У 1962 – 1975 роках грав у складі команд футбольних клубів «Локомотив» (Донецьк), «Шахтар» (Донецьк), «Чорноморець» (Одеса). В 1978 – 2014 роках був тренером команд «Чорноморець» (Одеса), «СКА» (Одеса), «Динамо» (Одеса), «Кришталь» (Херсон), «Суднобудівельник» (Миколаїв), «Тилигул» (Тирасполь); очолював аматорські клуби Одеської області

Бронзовий призер вищої ліги Чемпіонату СРСР з футболу 1974 року.

Майстер спорту СРСР.

Джерела:

1. Зубков В. З. // Одеський футбол// <https://football.odessa.ua/person/?375>

Зяткіна Ірина Анатоліївна

І. А. Зяткіна народилася 29 вересня 1955 року в Запоріжжі.

У 1977 році закінчила Бердянський державний педагогічний інститут, а в 1989 році – художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Художниця декоративно-ужиткового мистецтва. Член Національної спілки майстрів народного мистецтва України з 2008 року. Створює накладні об'ємні витинанки, декоративні скриньки, футляри, пенали, прикраси з бісеру, писанки. Учасниця обласних, всеукраїнських, закордонних, персональних художніх виставок. Автор витинанок «Осінь», «Музика», «Хвиля», «Півні», «материнська ніжність», «Хліб», серій витинанок «Собори України», «Українські пісні», «Слов'янські боги» та інших. Роботи зберігаються у Запорізькому та Бердянському художніх музеях, Музеї народного мистецтва Слобожанщини (Харків).

Джерела:

1. Зяткіна Ірина Анатоліївна/ М. М. Бучакчийська, С. В. Латинський// Енциклопедія Сучасної України: у 30 т. / ред. кол.: І. М. Дзюба та інші. – Т. 11: Зор – Как. – К.: ІЕД НАНУ, 2011. – 711 с.

Іванченко Прокіп Леонтійович

П. Л. Іванченко народився 14 липня 1907 року в Херсонській губернії.

У 1933 році закінчив біологічний факультет Одеського інституту професійної освіти. Навчався в аспірантурі Одеського державного університету.

З 1934 року працював на кафедрі дарвінізму Одеського медичного інституту, а з 1936 року – на кафедрі дарвінізму Одеського державного університету.

В 1938 році захистив дисертацію «Видові особливості у прояві гідротропічних та геотропічних властивостей рослин» на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук, а в листопаді того ж року було присвоєно вчене звання доцента.

У 1939 – 1941 роках завідував кафедрою та обіймав посаду декана плодовоовочевих факультетів Уманського сільськогосподарського інституту.

В 1941 – 1946 роках перебував у лавах Червоної Армії, брав участь у боях під Сталінградом.

З 1946 року працював в Одеському державному університеті імені І. І. Мечникова. Завідував кафедрою дарвінізму, був деканом біологічного факультету, 1949 – 1953 роках обіймав посаду ректора університету.

У 1952 році, захистивши дисертацію «Введення в біологію», здобув науковий ступінь доктора біологічних наук. Згодом було присвоєно вчене звання професора.

З 1954 року завідував кафедрою біології Одеського медичного інституту імені М. І. Пирогова.

Нагороджений орденами Трудового Червоного Прапора, Червоної Зірки, «Знак Пошани», медалями «За оборону Сталінграда», «За взяття Кенігсбергу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.».

Помер 25 січня 1975 року в Одесі.

Література:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – Т. 1: Ректори. – 2-ге вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 83 - 85.

Ільїн Сергій Михайлович

С. М. Ільїн народився 30 квітня 1949 року у Новосибірську.

У 1976 році закінчив художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. Живописець.

Працював старшим науковим співробітником Одеського музею західного та східного мистецтва.

Член Національної спілки художників України з 2008 року. Учасник колективних та персональних художніх виставок в Одесі, Києві, Антверпені, Потсдамі. Автор робіт: «Мотив з рікою», «Після дощу», «Адам і Єва», «Кармен», «Елегія», «Леді озера», «Вилкове. Острів» та інших. Окремі роботи зберігаються в Одеському художньому музеї.

Помер 9 жовтня 2024 року в Одесі.

Джерела:

1. Ільїн Сергій Михайлович/ Т. В. Басанець//Енциклопедія Сучасної України: у 30 т. / ред. кол.: І. М. Дзюба та інші. – Т. 11: Зор – Как. – К.: ІЕД НАНУ, 2011. – 710 с.

**Іщак
Василь Євгенович**

В. Є. Іщак народився 5 квітня 1955 року у Львівській області.

Закінчив факультет фізичного виховання Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Футболіст: нападник, захисник. У 1972 – 1974 роках грав у львівських футбольних командах «Сокіл», СКА в 1974 – 1975 роках був гравцем команди «СК Луцьк». В 1977 – 1990 роках грав у складі команди одеського футбольного клубу «Чорноморець». В 1991 – 1993 роках зіграв 62 матчі у складі угорського футбольного клубу «Новеп» (Будапешт).

В 1994 – 2008 роках займався тренерською роботою в Канаді.

У 2009 – 2012 роках обіймав посаду тренера Спеціальної дитяче-юнацької спортивної школи олімпійського резерву «Чорноморець», в червні – грудні 2012 року виконував обов'язки старшого тренера команди «Чорноморець».

З 2013 року проживає у Канаді, займається тренерською роботою.

Золотий призер першої ліги СРСР з футболу 1987 року, володар кубку Федерації футболу СРСР 1990 року.

Майстер спорту СРСР. Футбольний тренер категорії «А».

Джерела:

1. Іщак В. Є. // Одеський футбол// <https://football.odessa.ua/person/?131>

**Іщенко
Тетяна Миколаївна**

Т. М. Іщенко народилася 4 жовтня 1949 року в Одесі.

У 1988 році закінчила художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського .

Художниця декоративної кераміки. Член Національної спілки художників України з 1990 року. Учасниця мистецьких виставок. Авторів творів «Родина», «Осінь», «Викрадення Європи», «Європа», «Киця», «Писанки», «Бички», «Слимачок», «Молитвослов» та інших. Роботи зберігаються в Одеському художньому музеї, Музеї кераміки у Ташкенті.

Працювала в Одеській дитячій художній школі, в дитячій художній школі імені К. К. Костанді.

Джерела:

1. Іщенко Тетяна Миколаївна / Т. В. Басанець // //Енциклопедія Сучасної України: у 30 т. / ред. кол.: І. М. Дзюба та інші. – Т. 11: Зор – Как. – К.: ІЕД НАНУ, 2011. – 711 с.

**Капітонов
Валерій Григорович**

В. Г. Капітонов народився 8 серпня 1945 року в м. Фрунзе (Киргизька РСР).

У 1980 році закінчив художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Художник монументально-декоративного мистецтва, живописець. Член Національної спілки художників України з 1992 року. Автор вітражів «Ранок», «День», «Вечір», мозаїчних панно «Водолій», «Тілець», «Стрілець», живописних творів «Натюрморт», «Елегія», «Адажіо», «Інтермецо», «Оголена», «Площинний натюрморт». Окремі роботи зберігаються в Одеському художньому музеї.

Джерела:

1. Капітонов Валерій Григорович/ Т. В. Басанець// Енциклопедія Сучасної України: у 30 т. / ред. кол.: І. М. Дзюба та інші. – Т. 12: Кал – Киї. – К.: ІЕД НАНУ, 2012. – 711 с.

**Кара
Олександр Дмитрович**

О. Д. Кара народився 14 квітня 1956 року в С. Нові Трояни Болградського району Одеської області. Живописець.

У 1982 році закінчив художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. Живописець, графік.

Член національної спілки художників України з 2000 року; з 2008 року – голова Ізмаїльської міської організації.

Учасник міжнародних мистецьких виставок. Персональні виставки відбулися в Одесі, Ялті, Софії. Автор творів: «Мій ангел», «Сільська пісня», «Троянки», «Баба Марта», «Виноградна лоза», «Різдвяні гості», «Святий Георгій», «Перша борозна», «Берегиня», «Весняне таїнство» та інших. Роботи зберігаються в Ізмаїльській картинній галереї, Центрі болгарської культури (м. Болград), Національному музеї болгарського образотворчого мистецтва (Софія).

З 1989 року викладає малюнок та живопис в Ізмаїльському державному педагогічному інституті – Ізмаїльському державному гуманітарному університеті. З 2015 року обіймає посаду доцента кафедри образотворчого мистецтва.

Є лауреатом премії Національної спілки художників України імені Т. Яблонської. В 2012 році присвоєно почесне звання «Заслужений художник України». Нагороджений Почесною грамотою Кабінету Міністрів України.

Джерела:

1. Кара Олександр Дмитрович / О. Г. Колоянова // Енциклопедія Сучасної України/ Редкол.: І. М. Дзюба та ін. – Т. 12: Кал - Киї. – Київ: ІЕД НАНУ, 2012. – 711 с.
2. Кара Олександр Дмитрович// Ізмаїльська міська організація НСХУ// <https://imonuau.wixsite.com/izmail-art/kara-oleksandr>

Кафарський Юрій Дамазійович

Ю. Д. Кафарський народився 3 січня 1964 року в місті Могилів-Подільській Вінницької області..

У 1986 році закінчив художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Живописець та скульптор. Член Національної спілки художників України з 2000 року. Учасник обласних, всеукраїнських мистецьких виставок; персональні виставки у Вінниці. Працює в галузі станкового живопису, монументальної та станкової скульптури.

Автор живописних творів «Старий», «Прадавнє», «Вулики», «Весна», «Польові квіти», «Батько», «Зимовий день», «Острозька легенда», скульптур меморіального комплексу «Лики війни».

З 1988 року викладає у Могилів-Подільській дитячій художній школі.

В 2016 році присвоєно почесне звання «Заслужений художник України».

Джерела:

1. Кафарський Юрій Дамазійович/ Л. Н. Гринюк // // Енциклопедія Сучасної України/ Редкол.: І. М. Дзюба та ін. – Т. 12: Кал - Киї. – Київ: ІЕД НАНУ, 2012. – 711 с.

Клубіс Яків Давидович

Я. Д. Клубіс народився 14 серпня 1939 року в Одесі.

У 1962 році закінчив фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського, а в 1967 році – аспірантуру.

В 1977 році захистив дисертацію «Релаксація випромінюючої системи тотожних центрів» на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук. Згодом присвоєно вчене звання доцента.

У 1967 – 1984 роках працював на кафедрі фізики Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського, обіймаючи посади асистента, старшого викладача, доцента. В 1984 – 1996 роках був доцентом кафедри теоретичної фізики. В 1996 – 2008 роках обіймав посаду професора кафедри теоретичної фізики Південноукраїнського педагогічного університету імені К. Д. Ушинського, у 1997 – 2003 роках завідував кафедрою. У 2008 – 2022 роках обіймав посаду професора кафедри фізики.

До кола наукових інтересів відносилися квантова та нелінійна оптика, квантова теорія узагальнених когерентних станів, фізична кінетика, питання викладання фізики в закладах освіти.

Література:

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє. / І. А. Болдирев та ін. — Одеса: ДД «Фаворит», 2007. — С. 89.
2. Бібліографічний показник праць викладачів Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – Вип. 8 – Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2015. – С. 8 - 9.

Кляпетура Іван Васильович

І. В. Кляпетура народився 27 серпня 1948 року в Кам'янець-Подільській області.

В 1971 році закінчив художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Скульптор, графік. Член Національної спілки художників України з 2017 року. Учасник обласних, регіональних, всеукраїнських мистецьких виставок. Автор скульптурних творів «Три мелодії», «Руки», «Музика віків», «Ольвія», «Симфонія», графічних творів «Вогнем і мечем», «Він був Тарасом Бульбою і не тільки...» та інших.

У 1971 – 1979, 1988 – 1989 роках викладав у Кам'янець-Подільській дитячій художній школі. З 2006 року обіймав посаду викладача скульптури у Кам'янець-Подільському державному університеті.

Література:

1. Хмельничани – члени Національної спілки художників України: біобібліографічний покажчик. – 2-ге вид., перероб. і доповн. – Хмельницький: ОУНБ, 2022. – С. 63 - 64.

Князєв Григор Власович

Г. В. Князєв народився 19 листопада 1902 року в Одесі.

Учасник громадянської війни.

Навчався в Одеській залізничній школі. В 1925 році закінчив історичне відділення Одеського інституту народної освіти.

Працював завідувачем клубу, викладачем суспільствознавства школи фабрично-заводського навчання харчовиків.

З 1927 року навчався в аспірантурі у М. Слабченко при Одеській секції соціально-економічної історії Харківської науково-дослідницької кафедри історії української культури. Згодом здобув науковий ступень кандидата наук.

Література:

1. Заруба В. М. Історик держави і права України академік М. Є. Слабченко (1882 – 1952): Монографія. – Дніпропетровськ: ПП «Ліра ЛІГД», 2004. – С. 111, 139.

Кобзаренко-Коріньок Раїса Маринівна

Р. М. Кобзаренко-Коріньок народилася 18 березня 1965 року в селі Кислиці Ізмаїльського району Одеської області.

У 1986 році закінчила Одеське художнє училище імені М. Б. Грекова та працювала вчителем малювання в загальноосвітній школі. В 1992 році закінчила художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Живописець. Член Національної спілки художників України з 2000 року. Брала участь в обласних, республіканських мистецьких виставках. Персональні виставки відбулися в Ізмаїлі, Одесі. Автор творів: «Перший сніг», «Вилковська осінь», «Одеський дворик», «Пізня осінь», «Літній день», «Весняний день», «Кримський двір», «Кримський пейзаж» та інших. Твори зберігаються в Ізмаїльській картинній галереї, приватних колекціях в Австрії, Німеччині, Росії, Румунії, Словаччині, США.

У 1996 – 2001 роках викладала малюнок, живопис та композицію на кафедрі образотворчого мистецтва Ізмаїльського державного гуманітарного університету.

Джерела:

1. Кобзаренко-Коріньок Раїса Маринівна/ О. Д. Кара// Енциклопедія Сучасної України: у 30 т. / ред. кол.: І. М. Дзюба та інші. – Т. 13: Київ – Кок. – К.: ІЕД НАНУ, 2013. – 711 с.

Коваль Олександр Іванович

О. І. Коваль народився в Чернігівській області.

В 1984 році закінчив художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Скульптор. Член Національної спілки художників України з 1992 року. Учасник всеукраїнських, міжнародних, персональних мистецьких виставок. Автор скульптурних творів «Чекання», «Пробудження», «Оля», «Новий день», «Дівчина з рушником», «Лонжерон», «Фортуна», «Літня ніч», «Летять лелеки», «Скіфський бик» та інших. Роботи зберігаються в Музеї сучасного мистецтва Одеси.

В 1984 – 1988 роках викладав в Одеському театральном-художньому училищі, в 1990 – 1993 роках працював в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського. У 1993 – 1995 роках викладав в Одеській дитячій художній школі № 2, а в 1995 – 1998 роках – в Одеському художньому училищі. З 2010 року працює на кафедрі образотворчого мистецтва Одеської державної академії будівництва та архітектури.

У 2017 році присвоєно почесне звання «Заслужений художник України».

Джерела:

1. Коваль Олександр Іванович/ Т. В. Басанець, В. В. Савченко// Енциклопедія Сучасної України: у 30 т. / ред. кол.: І. М. Дзюба та інші. – Т. 13: Київ – Кок. – К.: ІЕД НАНУ, 2013. – 711 с.

Ковальська Наталя Аркадіївна

Н. А. Ковальська народилася 18 березня 1980 року в Одесі.

У 2002 році закінчила історико-філологічний факультет Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Працювала вчителем української мови та літератури одеської загальноосвітньої школи № 73.

В 2010 році, закінчивши факультет післядипломної освіти та роботи з іноземними громадянами Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського, отримала кваліфікацію психолога.

Від 2004 року працює в Одеському національному економічному університеті. Обіймала посади коректора редакційно-видавничого відділу, головного редактора університетської газети «Економіст». З 2006 року є викладачем кафедри мовної та психолого-педагогічної підготовки.

У 2016 році захистила дисертацію «Синтаксичні засоби репрезентації категорії експресивності в економічному дискурсі» на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук. В 2022 році присвоєно вчене звання доцента.

Є автором понад 100 опублікованих праць.

Джерела:

1. Ковальська Наталя Аркадіївна// Одеський національний економічний університет// <http://oneu.edu.ua/kovalska-natalya-arkadiyivna/>

Ковальський Віктор Владиславович

В. В. Ковальський народився 16 (28) січня 1899 року в Одесі.

У 1920 році закінчив фізико-математичний факультет Новоросійського університету, а в 1924 році – біологічне відділення Одеського інституту народної освіти. Біохімік, біогеохімік.

До 1935 року працював в Одесі: в лабораторії фізіології Одеського інституту народної освіти, асистентом, доцентом кафедр зоології, біохімії, неорганічної хімії Одеського хіміко-фармацевтичного інституту, професором Одеського медико-клінічного інституту, завідувачем кафедри біохімії Одеського сільськогосподарського інституту, професором Одеського державного університету.

В 1936 – 1941 роках викладав в Київському державному університеті, а в 1948 – 1959 роках – в Московському державному університеті імені М. В. Ломоносова.

У 1941 – 1984 роках керував підрозділами науково-дослідних інститутів в системі Академії Наук СРСР.

В 1936 році здобув науковий ступінь кандидата біологічних наук, а в 1937 році – науковий ступінь доктора біологічних наук. Вчене звання професора присвоєно в 1933 році.

В 1956 році був обраний членом-кореспондентом Всесоюзної академії сільськогосподарських наук імені В. І. Леніна.

Є засновником наукової школи з геохімічної екології та континентальної біогеохімії. Створив напрям – геохімічна екологія організму. Зробив вагомий внесок у розвиток зоотехнічної радіобіології. Організував близько 140 експедицій та експедиційних загонів у всі зони території СРСР. Під його керівництвом вивчено 30 субрегіонів біосфери і понад 130 біогеохімічних провінцій.

Нагороджений орденами Леніна, Трудового Червоного Прапора (двома), медалями. Лауреат Ленінської премії, премії імені В. І. Вернадського.

Помер 11 січня 1984 року в Москві. Похований на Ваганьковському кладовищі.

Література:

1. Ковальський Віктор Владиславович/ В. І. Назаренко// Енциклопедія Сучасної України: у 30 т. / ред. кол.: І. М. Дзюба та інші. – Т. 13: Київ – Кок. – К.: ІЕД НАНУ, 2013. – 711 с.
2. Випускники Одеського (Новоросійського) університету: Енциклопедичний словник. – Вип. 1. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 108.

Ковальчук Василь Тимофійович

В. Т. Ковальчук народився 13 січня 1945 року у Вінницькій області.

В 1973 році закінчив художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Живописець. Член Національної спілки художників України з 1986 року. Входив до складу творчого об'єднання «Човен» з 1993 року. Учасник міських, всеукраїнських, міжнародних мистецьких виставок. Автор творів «Полуднева тиша», «Зима в Карпатах», «Міст на Приморському бульварі», «Вінницька весна», «У місячному сяйві», «Зимовий день», «Зимова дорога», «Осінь», «Весна» та інших. Твори зберігаються в Одеському художньому музеї, Одеському музеї західного та східного мистецтва.

В 1993 – 1995 роках був відповідальним секретарем, а в 1995 – 1998 роках – заступником голови Одеської організації НСХУ.

Помер 13 березня 2005 року в Одесі.

Джерела:

1. Ковальчук Василь Тимофійович/ Т. В. Басанець// Енциклопедія Сучасної України: у 30 т. / ред. кол.: І. М. Дзюба та інші. – Т. 13: Київ – Кок. – К.: ІЕД НАНУ, 2013. – 711 с.

Коздровська Валентина Миколаївна

В. М. Коздровська народилася 21 листопада 1953 року в Миколаївській області.

В 1976 році закінчила художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Працювала методистом Сумського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, завідувачем відділу декоративно-ужиткового мистецтва, керівником зразкової студії образотворчого мистецтва Сумського палацу дітей та юнацтва.

З 1998 року є членом Національної спілки майстрів народного мистецтва України. Твори художниці зберігаються в приватних колекціях України, Білорусії, Канади, Литви, Польщі, США, Франції, в Лебединському художньому музеї, Сумському художньому музеї імені Н. Онацького.

У 2010 році присвоєно почесне звання «Заслужений майстер народної творчості України».

Література:

1. Коздровська Валентина Миколаївна/Є. І. Кочерженко// Енциклопедія Сучасної України/ Ред. кол.: І. М. Дзюба та ін. – Т. 13: Київ – Кок. – Київ: ІЕД НАНУ, 2013. – 711 с.

Коростіянець Тамара Петрівна

Т. П. Коростіянець народилася в 1951 році в Мелітополі.

У 1973 році закінчила фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

В 1992 році захистила дисертацію «Підготовка студентів до формування наукових понять учнів» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. Присвоєно вчене звання доцента.

До 2023 року працювала на кафедрі математики і методики навчання математики Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Джерела:

1. Бібліографічний покажчик наукових праць професорсько-викладацького складу та асистентів. – Ч. 1.// Науковий вісник

Південноукраїнського державного педагогічного університету ім.
К. Д. Ушинського. – 2004. – № 1 - 2. – С. 174.

Косович Віталій Якович

В. Я. Косович народився 10 червня 1939 року в м. Славута Кам'янець-Подільської області.

У 1968 році закінчив Одеське художнє училище імені М. Б. Грекова, а в 1975 році – художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Живописець. Член Національної спілки художників України з 2010 року. Учасник обласних, всеукраїнських персональних (Чернівці, Рівне, Хмельницький, Івано-Франківськ) мистецьких виставок. Автор творів «Лукаш і Мавка», «Буковинські ткалі», «Дружина», «Сонячна осінь», «Осінь у Карпатах», «Повінь на Черемоші», «Роксолана», «Винницький дворик», «Різдвяний вечір» та інших.

У 1968 – 1969 роках викладав у Хмельницькій дитячій художній школі, в 1969 – 1978 роках – у Вижицькому училищі прикладного мистецтва Чернівецької області. У 1978 – 2015 роках року обіймав посаду старшого викладача Винницької дитячої художньої школи.

Література:

1. Хмельничани – члени Національної спілки художників України: біобібліографічний покажчик. – 2-ге вид., перероблене і доповнене. – Хмельницький: ОУНБ, 2022. – С. 78 - 79.

Кушнірюк Віталій Васильович

В. В. Кушнірюк народився 23 липня 1947 року в с. Киселів Чернівецької області.

У 1973 році закінчив художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. Живописець.

В 1973 – 1982 роках викладав у художній школі, а в 1990 – 1992 роках працював головним художником Художнього фонду в м. Чернівці.

Член Спілки художників України з 1989 року. Учасник всеукраїнських мистецьких виставок, персональних виставок у Німеччині. Автор портретів відомих діячів сучасності і минулого, краєвидів Карпат і Закарпаття, морських пейзажів, натюрмортів. Серед робіт: «Зима», «Ранок у Карпатах», «Будівельник Б. Браш», «Лісоруб Є. Мурусяк», «Церква у м. Косів»,

«Бузок», «Т. Шевченко», «Лікар», «Рання осінь», «Жіночий портрет», «Море», «Відомі українці» та ін.

У 2010 році присвоєно почесне звання «Заслужений художник України».

Література:

1. Видатні діячі культури та мистецтв Буковини: біобібліографічний довідник. – Чернівці: Книги – ХХІ, 2012. – Вип. 2. – С. 72
2. Кушнірюк Віталій Васильович/Г. Я. Матвіїшин//Енциклопедія Сучасної України/ Ред. кол.: І. М. Дзюба та інші. – Т. 16: Куз – Лев. – Київ: ІЕД НАНУ, 2016. – 712 с.

Левенцов Віталій Васильович

В. В. Левенцов народився 29 липня 1959 року у Хмельницькому.

У 1995 році закінчив художньо-графічний факультет Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Живописець, художник декоративно-ужиткового мистецтва. Член Національної спілки художників України з 1999 року. Учасник обласних, всеукраїнських, персональних (Одеса, Хмельницький) мистецьких виставок. Автор живописних творів «Вершниця», «На золотих вітрах», «Скитська дівчина», батиків – «Вічний мотив», «Діалог», «Ранок», «Перетворення», «Частування», «Айва», «Весняна елегія», «Арлекін» та інших.

В 1989 – 1997 роках викладав у Кілійській художній школі Одеської області.

Помер 2 квітня 2008 року в Хмельницькому.

Література:

1. Хмельничани – члени Національної спілки художників України: біобібліографічний покажчик. – 2-ге вид., перероблене і доповнене. – Хмельницький: ОУНБ, 2022. – С. 84 - 85.

Лелеченко Євген Миколайович

Є. М. Лелеченко народився 29 липня 1946 року в місті Норильськ Красноярського краю РРФСР.

У 1979 році закінчив художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Скульптор. Член Національної спілки художників України з 1988 року. Учасник республіканських, всесоюзних, міжнародних, персональних мистецьких виставок. Автор творів «Дімчин птах», «Той, що летить»,

«Прогулянка», «Київський псалтир», «двоє на каное», «Кінець легенди», «Маскарад», «Мюнхаузен», «Матрос Чорноморського флоту», «Плямиста рись», «Метаморфоза», «Політ», «Втеча з раю» та інших. Роботи зберігаються у Національному художньому музеї в Києві, Одеському музеї західного та східного мистецтва, Одеському художньому музеї, Одеському літературному музеї, Культурному центрі мистецтв у Стокгольмі (Швеція), Музеї сучасного мистецтва у Сідней (Австралія).

Джерела:

1. Лелеченко Євген Миколайович/ Л. О. Лисенко// Енциклопедія Сучасної України / Редкол. : І. М. Дзюба та ін. – Т. 17: Лег – Лощ . – Київ: ІЕД НАНУ, 2016. – 711 с.

**Лелеченко
Ольга Євгенівна**

О. Є. Лелеченко народилася 4 жовтня 1957 року в Херсоні.

У 1979 році закінчила художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Живописець. Учасниця міських, всеукраїнських, персональних мистецьких виставок. Працює в галузі станкового та монументального живопису. Автор живописних творів «Лист (Бабуся)», «Дощовий ранок», «Маскарад», «Автопортрет», стінопису – «Так буде Світло», «Явлення Аврааму» та інших.

В 1980 – 1981 роках була асистентом кафедри образотворчого мистецтва Криворізького педагогічного інституту, викладачем дитячої художньої школи.

Джерела:

1. Лелеченко Ольга Євгенівна/ С. П. Левкович// Енциклопедія Сучасної України / Редкол. : І. М. Дзюба та ін. – Т. 17: Лег – Лощ . – Київ: ІЕД НАНУ, 2016. – 711.

**Леутський
Корній Матвійович**

К. М. Леутський народився 20 вересня (3 жовтня) 1901 року в Одеському повіті Херсонської губернії.

У 1929 році закінчив біологічне відділення Одеського інституту народної освіти. Займався викладацькою роботою в інститутах Зінов'євська,

в Науково-дослідницькому інституті харчування, Інституті праці, Інституті біохімії Академії Наук УРСР

В 1943 році здобув науковий ступінь доктора біологічних наук, а в 1946 році присвоєно вчене звання професора.

У 1945 – 1949 роках обіймав посади проректора з наукової роботи та завідувача кафедри біохімії Львівського державного університету. В 1949 – 1968 роках був ректором та одночасно до 1979 року завідувачем кафедри біохімії Чернівецького державного університету.

Як науковець вивчав мінеральний обмін і вплив вітамінів на обмін речовин у тваринному організмі.

Нагороджений орденами Леніна, Трудового Червоного Прапора, Почесною Грамотою Президії Верховної Ради Української РСР, медалями. Присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки УРСР».

Помер 6 листопада 1988 року в Москві.

Література:

1. Вони прославили Буковину/ Ред. кол.: С. А. Мельник та ін. – Чернівці: Черемош, 2010. С. 307.
2. Леутський Корній Матвійович / Р. Л. Мацьопа // Енциклопедія Сучасної України / Редкол. : І. М. Дзюба та ін. – Т. 17: Лег – Лощ . – Київ: ІЕД НАНУ, 2016 – 711 с.

Лозовський Сергій Володимирович

С. В. Лозовський народився 14 липня 1962 року в Рівному.

У 1984 році закінчив художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. Живописець та графік.

З 1985 року викладав малюнок, живопис та композицію на художньо-графічному факультеті Одеського державного педагогічного інституту – Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського, обіймав посаду старшого викладача кафедри образотворчого мистецтва.

Член Національного спілки художників України з 2000 року. Брав участь у регіональних, всеукраїнських та міжнародних виставках та пленерах. Автор графічних творів «Відпочинок», «У сонячному промені», «Спокій», творів живопису «Лиманчик», «Двір на Базарній», «Кладки на Дунаї», «Стежка над морем», «Гурзуф весняний», «У лютому», «Старий баркас» та інших. Роботи зберігаються в приватних колекціях України, Ізраїлю, Німеччини, Росії США, Франції.

Присвоєно почесне звання «Заслужений художник України».

Помер 1 січня 2021 року в Одесі.

Джерела:

1. Лозовський Сергій Володимирович/ С. Г. Крижевська// Енциклопедія Сучасної України / Редкол. : І. М. Дзюба та ін. – Т. 17: Лег – Лощ . – Київ: ІЕД НАНУ, 2016 – 711 с.
2. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє/ І. А. Болдирев та ін. – Одеса: Фаворит, 2007. – С. 163.

Лукін Борис Миколайович

Б. М. Лукін народився 31 жовтня 1958 року у Свердловську (РРФСР).

У 1986 році закінчив художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Живописець, графік. Член Національної спілки художників України з 1987 року. Автор творів: «Азія», «Хмара», «Полудень», «Обличчя квітів», «Місто біля моря», «Риба», «Мандрівка», «Ной», «Дерево», «Тукан», «Строкатий скорпіон» та інших.

Учасник обласних, республіканських, міжнародних мистецьких виставок. Персональні виставки відбулися в Ізмаїлі, Києві, Белграді, Варні, Варшаві, Відні, Парижі, Цюриху. Роботи зберігаються в Одеському художньому музеї, музеї сучасного мистецтва міста Джерсі-Сіті (США).

Засновник культурного фонду «Ковчег», президент Гільдії дизайнерів Одеси.

Джерела:

1. Лукін Борис Миколайович/ С. Г. Крижевська// Енциклопедія сучасної України/ ред. кол.: І. М. Дзюба та ін. – Т. 18: Лт – Малицький.– Київ: ІЕД НАНУ, 2017. – 711 с.

Мазан Олександр Михайлович

О. М. Мазан народився 13 травня 1954 року в Чернівцях.

У 1978 році закінчив художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Живописець. Член Національної спілки художників України з 1990 року. Учасник обласних, всеукраїнських мистецьких виставок. Переважно створює пейзажі, портрети у реалістичному стилі. Автор творів «Жанна», «Світлана з чайкою», «Біля мольберта», «Світло вітража», «Літній дощ», «Той, хто

кличе», «Ювілейний маскарад», «Знамення», «Автопортрет» та інших. Деякі роботи зберігаються в Черкаському художньому музеї.

В 1978 – 1993 роках викладав у Черкаській дитячій художній школі, в 1982 – 1983 роках виконував обов’язки директора.

Джерела:

1. Мазан Олександр Михайлович/ Ю. П. Іщенко // Енциклопедія Сучасної України/ ред. кол.: І. М. Дзюба та ін. – Т. 18: Лт – Малицький.– Київ: ІЕД НАНУ, 2017. – 711 с.

**Макаров
Олексій Костянтинович**

О. К. Макаров закінчив біологічне відділення Одеського інституту народної освіти у 1929 році.

По закінченню навчання працював гідробіологом на Азово-Чорноморській іхтіологічній станції, брав участь у гідробіологічних дослідженнях водоймищ Дністровських лиманів, передлиманних ділянок Чорного та Азовського морів. Вивчав ракоподібних, молюсків, річкових та морських риб. У 1937 році вперше виявив у Дніпровсько-Бузькому лимані так званого голландського краба.

У 1934 – 1941 роках завідував кафедрою гідробіології біологічного факультету Одеського державного університету.

Загинув в 1942 році при обороні Севастополя від нацистських окупантів.

Джерела:

1. Заморов В. В., Джуртубаев М. М. К 80-летию кафедры гидробиологии и общей экологии Одесского национального университета имени И. И. Мечникова // Вісник Одеського національного університету. Серія: Біологія. – 2013. – Т. 18, вип. 4 (33). – С. 41.
2. Левченко В. В. Історія Одеського інституту народної освіти (1920 – 1930 рр.): Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. – Одеса: ОНУ, 2009. – С. 198.

**Малий
Володимир Вікторович**

В. В. Малий народився 29 січня 1955 року в Миколаєві.

Закінчив факультет фізичного виховання Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Футболіст: нападник. Грав у командах «Локомотив» (Херсона), «Зоря» (Ворошиловград), СКА (Одеса), «Шахтар» (Донецьк), «Тигина-РШВСМ» (Бендери), «Зміна» (Южний), «Локомотив» (Одеса).

З 1986 року займався тренерською роботою. Був начальником команди «СКА-Лотто» (Одеса). Викладав на кафедрі фізичного виховання Одеського інституту сухопутних військ. Підполковник Збройних сил України.

Чемпіон України 1977 року, срібний призер чемпіонату СРСР з футболу 1979 року, володар Кубка СРСР 1980 року.

Майстер спорту СРСР.

Джерела:

1. Малий В. В.// Одеський футбол // <https://football.odessa.ua/person/?714>

**Малий
Леонід Вікторович**

Л. В. Малий народився 28 січня 1955 року в Миколаєві.

Закінчив факультет фізичного виховання Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Футболіст: напівзахисник, нападник. У 1974 – 1989 роках грав у складі футбольних команд «Локомотив» (Херсон), «Зоря» (Ворошиловград), «СКА» (Одеса), «Чорноморець» (Одеса), «Суднобудівник» (Миколаїв), «Дніпро» (Черкаси). В 1989 – 2010 роках був тренером команд «Дніпро» (Черкаси), «Суднобудівник/ Евіс/ Миколаїв», «Енергія» (Южноукраїнськ).

З 2010 року є тренером футбольного спортивного товариства «Динамо» (Миколаїв). У 1993 – 2003 роках займався суддівською практикою.

Чемпіон Української РСР з футболу 1977 року, володар Кубка СРСР 1980 року.

Майстер спорту СРСР. Арбітр національної категорії. Інспектор Федерації футболу України.

Джерела:

1. Малий Л. В.// Одеський футбол// <https://football.odessa.ua/person/?438>

**Мирзін
Олександр Володимирович**

О. В. Мирзін народився 24 червня 1957 року в Одесі.

В 1979 році закінчив художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Живописець, графік. Член Національної спілки художників України з 1993 року. Учасник обласних, всеукраїнських, зарубіжних, персональних (Ашгабад, Берген, Одеса, Філадельфія) мистецьких виставок. Автор творів «Серпень», «Музикант», «Міст Ріальто», «Прощальний блюз», «Іриси», «У ботанічному саду», «Квіти для неї», «Великий канал», «У ботанічному саду», «На березі лиману», «Вид на Одесу», «Воронцовський маяк»,

«Дунайські плавні», «Яблуневий цвіт», «Читаючи Брема» та інших. Роботи зберігаються в Білгород-Дністровському краєзнавчому музеї, Ізмаїльському художньому музеї, Очаківській картинній галереї, Чорноморському музеї образотворчого мистецтва, художній галереї м. Галац (Румунія), художній галереї м. Гьорлітц (Німеччина).

У 1993 – 2003 роках працював в Одеському музеї західного та східного мистецтва.

Помер 30 грудня 2016 року в Одесі.

Джерела:

1. Мирзін Олександр Володимирович/ В. І. Островський//
Енциклопедія Сучасної України/ Ред. кол.: І. М. Дзюба та ін. –
Т. 20: Медична – Мікоян.– Київ: ІЕД НАНУ, 2018. – 687 с.

**Мерхер
Зельман-Арон Мойсейович**

З.-А. М. Мерхер народився в 1899 році в Подільській губернії.

Випускник Художнього інституту, закінчив Одеський інститут народної освіти.

У 1929 – 1930 роках викладав суспільствознавство в Одеському інституті народної освіти.

В 1930-х роках працював художником Музею єврейської культури в Одесі, а у повоєнний час до 1950 року – науковим секретарем Одеського художнього музею.

У 1950 році був заарештований та засуджений до ув'язнення у виправному-трудовому таборі. В 1955 році реабілітований.

Помер в 1979 році.

Джерела:

1. Солодова В. В. Кадровая политика в музейной сфере Одессы в 1930-е гг.: цели и методы ее проведения// Вісник Одеського історико-краєзнавчого музею. – 2016. – Вип.. 15. – С. 224 - 227.
2. Левченко В. Евреи в профессорско-преподавательском составе Одесского иснтитута народного образования (1920 -1930): ретроспективный анализ// Материалы XVII международной ежегодной конференции по иудаике. – Т. II, вып. 31. – Москва: Сэфер, 2010. – С. 245 - 260.

**Мінський
Джозеф Петрович**

Д. П. Мінський народився 24 лютого 1947 року в Одесі.

У 1972 році закінчив художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Живописець. Член Спілки художників України з 1973 року. Учасник всеукраїнських, всесоюзних, міжнародних, персональних (Бостон) мистецьких виставок. Автор творів «Натюрморт зі свічником», «Спогад», «Оркестр», «Дублер», «Лучники», «Л. Толстой», «О. Пушкін», «Скафандри», «О, Боже, як я втомився...», серій «Маски», «Американський стиль», «Art romantic» та інших. Твори зберігаються у Чернівецькому художньому музеї, музеях Росії та США.

Помер 10 лютого 1994 року у Нью-Йорку (США).

Джерела:

1. Мінський Джозеф Петрович/ Т. І. Дугаєва// Енциклопедія Сучасної України/ ред. кол.: І. М. Дзюба та ін. – Т. 21: Мікро – Моя.– Київ: ІЕД НАНУ, 2019. – 712 с.

**Мінченко
Сергій Володимирович**

С. В. Мінченко народився 8 лютого 1984 року в Куйбишевській області Російської Федерації.

У 2016 році закінчив інститут фізичної культури і реабілітації Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Спортсмен-борець. Багаторазовий чемпіон України з вільної та греко-римської боротьби. Чемпіон Європи 2007, 2015 років, срібний 2012 року та бронзовий 2016 року чемпіонатів світу з вільної боротьби. Призер ХХІ 2009 року в Тайбеї, ХХІІ 2013 року в Софії, ХХІІІ 2017 року в Самсуні Дефлімпійських ігор з вільної та греко-римської боротьби. « 2008 року член національної збірної команди України з боротьби.

Майстер спорту міжнародного класу з греко-римської боротьби, заслужений майстер спорту України. Нагороджений орденом «За заслуги» 1, 2, 3 ступенів.

Джерела:

1. Мінченко Сергій Володимирович/ Г. І. Гаврущенко // Енциклопедія Сучасної України/ ред. кол.: І. М. Дзюба та ін. – Т. 21: Мікро – Моя.– Київ: ІЕД НАНУ, 2019. – 712 с.

**Настаченко
Валерій Федорович**

В. Ф. Настаченко народився 25 січня 1957 року в Одесі.

У 1984 році закінчив факультет фізичного виховання Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Майстер спорту. Тренер з легкої атлетики. В 1998 – 2002 роках працював тренером-викладачем Одеського обласного центру «Інваспорт». В 1999 – 2002 роках був директором, а з 2002 року є тренером-викладачем Спеціалізованої дитяче-юнацької спортивної школи паралімпійського резерву Одеського регіонального центру «Інваспорт».

В 2004 році присвоєно почесне звання «Заслужений тренер України».

Джерела:

1. Настаченко Валерій Федорович/ Г. І. Гаврущенко// Енциклопедія Сучасної України / Ред. кол.: І. М. Дзюба та інші. – Т. 22: Мр – На. – Київ: ІЕД НАНУ, 2020. – 712 с.

**Начинова
Олена Василівна**

О. В. Начинкова народилася в 1956 році в Ізмаїлі.

У 1978 році закінчила факультет фізичного виховання Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

В 1987 році захистила дисертацію «Особливості формування основних рухів слабозорих дітей молодшого шкільного віку» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. Присвоєно вчене звання доцента.

До 2023 року працювала доцентом кафедри дефектології та фізичної реабілітації Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Джерела:

1. Бібліографічний покажчик наукових праць професорсько-викладацького складу та асистентів. – Ч. 1.// Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 2004. – № 1 - 2. – С. 186.
2. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє/ І. А. Болдирєв та ін. – Одеса: Фаворит, 2007. – С. 114.

**Небож
Віталій Трохимович**

В. Т. Небож народився 5 серпня 1937 року в Одесі.

У 1965 році закінчив факультет фізичного виховання та спорту Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

В 1965 – 1969 роках працював вчителем фізичної культури у Біляївському районі Одеської області, тренером з легкої атлетики добровільного спортивного товариства «Авангард» (Одеса).

Протягом 1969 – 2022 років викладав в Одеському державному педагогічному інституті – Південноукраїнському національному педагогічному університеті імені К. Д. Ушинського. Обіймав посади асистента, старшого викладача кафедри спорту, старшого викладача кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін, виконував обов'язки завідувача кафедри спорту.

Суддя національної категорії з легкої атлетики.

Нагороджений знаком «Відмінник народної освіти України».

Помер у 2023 році в Одесі.

Література:

1. Бібліографічний покажчик наукових праць професорсько-викладацького складу та асистентів. – Ч. 2// Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 2004. – № 5 - 6. – С. 148 - 149.
2. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє/ І. А. Болдирев та ін. – Одеса: Фаворит, 2007. – С. 112.

Недошитко Олег Михайлович

О. М. Недошитко народився 27 січня 1950 року в Одесі.

В 1977 році закінчив художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Живописець. Член Національної спілки художників України з 1992 року. З 2019 року є членом Асоціації українських художників Канади. Учасник міських, обласних, міжнародних, персональних (в Одесі, Києві, Аюді, Вашингтоні, Вупперталі, Клівленді, Лодзі, Москві, Торонто, Чикаго) мистецьких виставок. Роботи зберігаються в Одеському художньому музеї, Одеському музеї сучасного мистецтва, Запорізькому художньому музеї, Національному музеї Т. Шевченка в Києві, Музеї Т. Шевченка в Торонто (Канада).

В 2005 – 2016 роках обіймав посаду старшого викладача, а згодом завідувача кафедри образотворчого мистецтва Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Присвоєно вчене звання приват-доцента. З 2016 року викладає в Одеській державній академії будівництва та архітектури.

Література:

1. Недошитко Олег Михайлович/ Т. В. Басанець//Енциклопедія

Сучасної України/ Редкол.: І. М. Дзюба та ін. – Т. 23: НГ – Ня. – Київ: ІЕД НАНУ, 2021. – 832 с.

2. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє / І. А. Болдирєв та ін. – Одеса: Фаворит, 2007. – С. 163.

Ольшанський Гдаль Ізраїлевич

Г. І. Ольшанський народився 26 червня 1903 року в Київській губернії.

У 1925 році закінчив техно-математичне відділення Одеського інституту народної освіти. Навчався в аспірантурі.

З 1926 року працював викладачем кафедри математики Одеського інституту народної освіти. З 1929 року читав лекції на єврейському відділенні.

В 1931 – 1933 роках обіймав посаду професора в Одеському фізико-хіміко-математичному інституті.

У 1933 – 1938 роках був доцентом кафедри алгебри Одеського державного університету та доцентом кафедри математики Одеського державного педагогічного інституту, в якому викладав єврейською мовою.

Передчасно помер 15 липня 1938 року в Одесі.

Література:

1. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. – Вип. І. Природничі науки. 1865 – 1945. – Ч. 2. Математики. Механіки./Упор. І. Е. Рікун. – Одеса: ОДНБ, 1995. – С. 90.

Онуфрієнко Андрій Станіславович

А. С. Онуфрієнко народився 7 січня 1983 року в м. Іллічівськ Одеської області.

У 2009 році закінчив інститут фізичної культури і спорту Південно-українського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Легкоатлет (біг, стрибки у довжину). Призер чемпіонатів Європи 2003 року з бігу, 2012 року з бігу та зі стрибків у довжину, 2014 року з бігу та зі стрибків у довжину. Срібний призер чемпіонату світу 2006 року в Нідерландах з бігу в естафетах 4 х 100 м та 4 х 400 м. Бронзовий призер XII Параолімпійських ігор 2004 року в Афінах з бігу в естафетах та XIII Паралімпійських ігор 2008 року в Пекіні з бігу.

Майстер спорту міжнародного класу, заслужений майстер спорту України. Нагороджений орденом «За мужність» 2, 3 ступенів.

Джерела:

1. Онуфрієноко Андрій Станіславович/ Г. І. Гаврущенко// Енциклопедія Сучасної України/ ред. кол.: І. М. Дзюба та ін. – Т. 24: О .– Київ: ІЕД НАНУ, 2022. – 944 с.

**Орлова
Тетяна Георгіївна**

Т. Г. Орлова народилася 19 грудня 1953 року в Запоріжжі.

У 1979 році закінчила факультет фізичного виховання Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Майстер спорту. Тренер з легкої атлетики. У 1984 – 2003 роках була тренером-викладачем Одеської обласної дитяче-юнацької спортивної школи олімпійського резерву, дитяче-юнацької спортивної школи відділу навчальних закладів Одеської залізниці, Комплексної дитяче-юнацької спортивної школи спортивного товариства «Колос» (Одеса). В 2003 – 2016 роках обіймала посаду директора Спеціалізованої дитяче-юнацької спортивної школи олімпійського резерву з легкої атлетики Одеської обласної ради «Динамо»; одночасно працювала тренером-викладачем Спеціалізованої дитяче-юнацької спортивної школи параолімпійського резерву Одеського регіонального центру «Інваспорт».

В 2003 році присвоєно звання «Заслужений тренер України».

Нагороджена Орденом княгині Ольги 3-го ступеня.

Джерела:

1. Орлова Тетяна Гергіївна/ Г. І. Гаврущенко// Енциклопедія Сучасної України/ ред. кол.: І. М. Дзюба та ін. – Т. 24: О .– Київ: ІЕД НАНУ, 2022. – 944 с.

**Осіпова
Ірина Валентинівна**

І. В. Осіпова народилася 9 квітня 1956 року в Одесі.

У 1978 році закінчила факультет фізичного виховання Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського, а в 1983 році – аспірантуру.

В 1978 – 1980 та в 1983 – 2022 роках викладала в Одеському державному педагогічному інституті – Південноукраїнському національному педагогічному університеті імені К. Д. Ушинського. Обіймала посади

викладача кафедри фізичного виховання, викладача, старшого викладача, доцента кафедри теорії і методики фізичного виховання, доцента кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін. В 1998 – 2020 роках завідувала кафедрою фізичного виховання.

У 1987 році захистила дисертацію «Узгодженість дій спортсмена з об'єктами, які рухаються, в умовах ігрової діяльності (на матеріалі волейболу)» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. В 1990 році присвоєно вчене звання доцента.

Автор понад 120 опублікованих наукових та науково-методичних праць.

Джерела та література:

1. Бібліографічний покажчик наукових праць професорсько-викладацького складу та асистентів. – Ч. 1.// Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 2004. – № 1 - 2. – С. 190.
2. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє/ І. А. Болдирєв та ін. – Одеса, 2007. – С. 111.

Папір Ольга Олегівна

О. О. Папір народилася 17 серпня 1955 року в Московській області.

У 1987 році закінчила факультет дошкільного виховання Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

В 1993 році захистила дисертацію «Особливості спілкування і взаємодії дітей-лідерів з однолітками у сюжетно-рольових іграх (старший дошкільний вік)» на здобуття наукового ступеня кандидата психологічних наук. Згодом було присвоєно вчене звання доцента.

Працювала доцентом кафедри психології Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Джерела:

1. Бібліографічний покажчик наукових праць професорсько-викладацького складу та асистентів. – Ч. 1.// Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 2004. – № 1 - 2. – С. 191.

Папроцький Сергій Петрович

С. П. Папроцький народився 5 липня 1955 року в Одесі.

В 1976 році закінчив художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Живописець, графік. Член Національної спілки художників України з 1990 року. Учасник всеукраїнських, міжнародних, персональних (Одеса, Любляна, Хмельницький) мистецьких виставок. Роботи зберігаються в Одеському художньому музеї, Одеському літературному музеї, Білгород-Дністровському краєзнавчому музеї, Зібранні сучасного мистецтва м. Дьору (Угорщина), Музеї університету Джерсі-Сіті (США).

У 1996 – 2023 роках працював Одеському художньому училищі імені М. Б. Грекова – Одеському художньому фаховому коледжі імені М. Грекова, обіймав посади заступника директора, старшого методиста, викладача спеціальних дисциплін.

Джерела:

1. Папроцький Сергій Петрович/ Т. В. Басанець// Енциклопедія Сучасної України/ Редкол.: І. М. Дзюба та ін. – Київ: ІЕД НАНУ, 2023// <https://esu.com.ua/article-880759>

Пащенко Антон Іванович

А. І. Пащенко народився 7 липня 1903 року в селі Софіївка Верхньодніпровського повіту Катеринославської губернії.

У 1921 році закінчив політехнічний технікум, працював у комітеті незаможних селян, вчителював в с. Софіївка, був вчителем та директором Майдано-Курилівської дослідно-показової школи на Вінниччині.

В 1926 році закінчив соціально-економічний відділ Одеського інституту народної освіти.

Працював учителем в одеських дослідно-показових школах № 10, № 24. № 26.

Література:

1. Заруба В. М. Історик держави і права України академік М. Є. Слабченко (1882 – 1952): Монографія. – Дніпропетровськ: ПП «Ліра ЛПГД», 2004. – С. 120.

Печерська Елла Пилипівна

Е. П. Печерська народилася в 1947 році в Одесі.

В 1974 році закінчила музично-педагогічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

У 1984 році захистила дисертацію «Удосконалення музично-естетичного розвитку молодших школярів (на матеріалах роботи музичних кружків при загальноосвітніх школах)». Згодом були присвоєні вчені звання доцента, приват-професора.

Працювала на кафедрі музичного мистецтва і хореографії Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Джерела:

1. Бібліографічний покажчик наукових праць професорсько-викладацького складу та асистентів. – Ч. 1.// Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 2004. – № 1 - 2. – С. 193 - 194.
2. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє/ І. А. Болдирєв та ін. – Одеса: Фаворит, 2007. – С. 128.

**Плісс
Наталія Андріївна**

Н. А. Плісс народилася 9 червня 1970 року в Херсоні.

У 2004 році закінчила художньо-графічний факультет Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Живописець. Член Національної спілки художників України з 2008 року. Учасниця регіональних, всеукраїнських, міжнародних, персональних (Київ, Миколаїв, Сімферополь, Севастополь) мистецьких виставок. Автор творів «Золота балка», «Ранок на причалі», «Стара фортеця», «Старий горіх», «Світлий ранок», «Оksamитовий сезон», «Теплий вечір», «Кароліно-Бугаз. Осінь», «Опівдні в рибалок» та інших. Роботи зберігаються у Музеї сучасного мистецтва (Київ), Миколаївському художньому музеї, Севастопольському художньому музеї, Кмитівському музеї образотворчого мистецтва.

В 2008 – 2011 роках завідувала кафедрою образотворчого мистецтва Севастопольської філії Південноукраїнського педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. З 2016 року обіймає посаду старшого викладача кафедри образотворчого мистецтва і архітектурної графіки Київського національного університету будівництва і архітектури.

Джерела:

1. Плісс Наталія Андріївна/ Т. В. Басанець// Енциклопедія Сучасної України/ Редкол.: І. М. Дзюба та ін. – Київ: ІЕД НАНУ, 2023// <https://esu.com.ua/article-881240>

Погорецька Ольга Євгенівна

О. Є Погорецька народилася 19 грудня 1966 року в Одесі.

У 1989 році закінчила художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Художниця декоративно-ужиткового мистецтва, ювелір. Член Національної спілки художників України з 2012 року. Учасниця мистецьких виставок. Автор серії прикрас за мотивами «Стихія природи», «Зооморфна мотиви», ювелірних гарнітурів «Спокуса», «Равлик», «Овен», «Осінні троянди», «Пташки» та інших. Деякі роботи зберігаються в Музеї історичних коштовностей України (Київ).

В 1983 – 1992 роках викладала на художньо-графічному факультеті Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Джерела:

1. Погорецька Ольга Євгенівна/ Т. В. Басанець// Енциклопедія Сучасної України/ Редкол.: І. М. Дзюба та ін. – Київ: ІЕД НАНУ, 2023// <https://esu.com.ua/article-880644>

Погорілий Іван Іванович

І. І. Погорілий народився 20 березня 1899 році у Кременчузі.

З 1922 року вчителював, працював в редакції газети «Чорноморська комуна», Одеському музеї революції.

У 1928 році закінчив історичний відділ Одеського інституту народної освіти. В 1929 – 1930 роках навчався в аспірантурі при ОІНО, а потім – при кафедрі історії України Одеського інституту професійної освіти.

З 1933 року викладав в Одеському державному університеті, завідував кафедрою історії України.

В 1935 році здобув науковий ступінь кандидата історичних наук без захисту дисертації.

Розстріляний 28 жовтня 1937 року в Києві. Реабілітований.

Література:

1. Одеські історики. Енциклопедичне видання. – Том 1 (початок XIX – середина XX ст.). – Одеса: Друкарський дім, 2009. – С. 306 - 308.

Подгорна Вікторія Вікторівна

В. В. Подгорна народилася 12 квітня 1974 року в м. Очаків Миколаївської області.

У 2013 році закінчила інститут фізичної культури і реабілітації Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського, а в 2016 році – аспірантуру.

В 2016 році захистила дисертацію «Взаємозв'язок рухового і вербального розвитку молодших школярів із тяжкими порушеннями мовлення» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. У 2022 році присвоєно вчене звання доцента.

Викладала у Південноукраїнському національному педагогічному університеті імені К. Д. Ушинського.

У 2021 – 2025 роках обіймала посаду завідувача кафедри фізичного виховання та спорту Національного університету «Одеська політехніка».

Є автором наукових та навчально-методичних праць.

Джерела:

1. Подгорна Вікторія Вікторівна // Національний університет «Одеська політехніка» // <https://op.edu.ua/staff/5893421>

Полатайко Ярема Миколайович

Я. М. Полатаймо народився 5 липня 1936 року в м. Надвірна Станіславського воєводства (Польща).

У 1982 році закінчив художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Майстер художньої обробки дерева. Член Спілки художників України з 1970 року. Учасник всеукраїнських, всесоюзних, закордонних, персональних (Чернівці, Вінніпег) мистецьких виставок. Автор творів «Думи народу», «1500-ліття Києва», серії «Мир дітям», рельєфних композицій «Батьки і діти», «Вівчар», «Козак», «Володар гір», серії декоративних тарелей за мотивами творів Т. Шевченка «Музикант», «Тополя», «Наймичка» та інших. Твори зберігаються у Чернівецькому художньому музеї.

В 1998 році нагороджений Почесною грамотою Кабінету Міністрів України, а у 2001 році присвоєно почесне звання «Заслужений художник України».

Література:

1. Полатайко Ярема Миколайович // Митці Буковини: Енциклопедичний довідник / Т. Дугаєва, І. Міщенко. –

Т. 1: Члени Національної спілки художників України
1940 – 1998. – Чернівці : «Золоті литаври», 1998. – С. 89.

Пороник Едуард Геннадійович

Е. Г. Пороник народився 14 квітня 1961 року в Одесі.

У 1987 році закінчив художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського, на якому залишився працювати.

Живописець. Учасник мистецьких виставок. Автор творів «Блазень», «Шарманщик», «Прогулянка», «Ранок», «Іспанія», «Дульцінея», «Остання перлина», «Дон Кіхот», «В очікуванні», «Забава принцес» та інших. Роботи зберігаються в Одеському музеї західного та східного мистецтва, галерейних колекціях Ізраїлю, Канади, Китаю, Німеччини, Польщі, США, Туреччини.

З 1997 року викладав в Одеській державній академії будівництва і архітектури. Від 2023 року є науковим співробітником Одеського музею західного та східного мистецтва.

Джерела:

1. Пороник Едуард Геннадійович/ Т. В. Басанець// Енциклопедія Сучасної України/ Редкол.: І. М. Дзюба та ін. – Київ: ІЕД НАНУ, 2023.// <https://esu.com.ua/article-880816>

Портной Борис Якович

Б. Я. Портной народився 8 жовтня 1937 року у Кам'янець-Подільській області.

В 1973 році закінчив художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Живописець, графік. Член Спілки художників України з 1983 року. Учасник обласних, всеукраїнських, всесоюзних, зарубіжних, персональних (Житомир, Київ, Нант) мистецьких виставок. Автор творів «Одеський дворик», «Весна іде», «Ковпаківські стежки», «Минуле», «Земле моя», «Мій друг», «Сонячні Карпати» та інших. Роботи зберігаються у Житомирському краєзнавчому музеї, зібранні Міністерства культури України, Дирекції виставок Національної спілки художників України.

У 2001 році присвоєно почесне звання «Заслужений художник України».

Помер 25 квітня 2006 року в Житомирі.

Література:

1. Хмельничани – члени Національної спілки художників України: біобібліографічний покажчик. – 2-ге вид., перероблене і доповнене. – Хмельницький: ОУНБ, 2022. – С. 132.

Ременік Григорій Абрамович

Г. (Герш) А. Ременік народився в 1905 році в Київській губернії.

Літературний критик. Почав друкуватися в 1927 році в журналі «Одесер арбетер».

Закінчив Одеський педагогічний інститут. Працював вчителем в селищі Калініндорф, співробітничав з газетою «Колвірт-емес»

У 1937 році закінчив аспірантуру при Московському педагогічного інституту імені В. І. Леніна й став там викладати єврейську мову та літературу.

В 1939 році був репресований. Після звільнення у 1955 році, викладав у Ярославському педагогічному інституті.

У 1964 – 1981 роках завідував відділом критики журналу «Советіш геймланд».

В 1972 році здобув науковий ступінь доктора філологічних наук.

Автор книг, статей про єврейську літературу, про єврейських письменників.

Помер в 1981 році в Москві.

Джерела:

1. Ременік Григорій// Єврейська енциклопедія//
https://www.rujen.ru/index.php/РЕМЕНИК_Григорий

Рехтман-Ольшанська Поліна Григорівна

П. (Песя-Рухл) Г. Рехтман-Ольшанська народилася 23 квітня (6 травня) 1904 року у Волинській губернії.

У 1924 році закінчила Одеський інститут народної освіти. Вчителювала.

В 1926 – 1930 роках викладала в Одеському інституті народної освіти. У 1930 – 1933 роках працювала в Одеському фізико-хіміко-математичному інституті, а в 1933 – 1941 роках – в Одеському державному університеті.

У 1936 році захистила дисертацію «Метод опуклих тіл у загальній проблемі моментів у скінченному інтервалі» на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук. В 1939 році здобула вчене звання доцента.

В 1941 – 1972 роках обіймала посаду доцента кафедри вищої математики Одеського інституту інженерів водного транспорту – Одеського інституту інженерів морського флоту; у 1954 – 1955 роках завідувала кафедрою.

Померла 6 жовтня 1980 року.

Література:

1. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. – Вип. II. Природничі науки. 1946 – 2010. – Ч. 2. Математики. Механіки./Упор. І. Е. Рікун. – Одеса: ОДНБ, 2010. – С. 210 - 211.

Рибак Рахіль Львівна

Р. Л. Рибак народилася у грудні 1904 року в селі Старо-Козаче Бессарабської губернії.

Закінчивши п'ять класів жіночої гімназії в Акермані, працювала у бібліотеках.

У 1926 році закінчила історичне відділення Одеського інституту народної освіти, а в 1927 році – семінар підвищеного типу у М. Є. Слабченко.

Була завідувачкою бібліотеки Одеського будинку вчених.

Література:

1. Заруба В. М. Історик держави і права України академік М. Є. Слабченко (1882 – 1952): Монографія. – Дніпропетровськ: ПП «Ліра ЛІГД», 2004. – С. 120.

Руденко Юлія Анатоліївна

Ю. А. Руденко народилася 8 вересня 1975 року в Одесі.

У 1998 році закінчила факультет дошкільного виховання Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

В 2003 році захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. У 2016 році, захистивши дисертацію «Теоретико-методичні засади розвитку виразного мовлення майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів», здобула науковий ступінь доктора педагогічних наук. Вчене звання доцента присвоєно у 2006 році.

Протягом 1999 – 2022 років працювала на кафедрі теорії і методики дошкільної освіти Південноукраїнського національного педагогічного

університету імені К. Д. Ушинського. Пройшла шлях від лаборанта до доцента.

Джерела:

1. Руденко Ю. А.: Особова справа// Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

**Рябченко
Василь Сергійович**

В. С. Рябченко народився 23 липня 1954 року в Одесі.

У 1973 році закінчи Одеське художнє училище імені М. Б. Грекова, а в 1983 році – художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Живописець, графік, фотохудожник. Член Національної спілки художників України з 1987 року. Учасник всеукраїнських, міжнародних, персональних мистецьких виставок. Автор творів «Смерть Актеона», «Обійми», «Дафна», «Берег», «Кіт», «Балерина», «Біля фонтану», «Вестерн», «Ранок», «Після дощу», «Час цвітіння» та інших. Роботи зберігаються в Одеському художньому музеї, Музеї сучасного мистецтва України (Київ), Музеї сучасного мистецтва Одеси, Красноярському художньому музеї, Удмуртському художньому музеї, Сумському художньому музеї, Чернігівському обласному художньому музеї, Запорізькому обласному художньому музеї, у приватних колекціях в Греції, Данії, Італії, Канаді, Нідерландах, Німеччині, Росії, США, Франції.

Засновник та голова творчого об'єднання «Арт Лабораторія».

Література:

1. Сучасні українські художники: каталог виставки. – Київ: Родовід, 2012. – С. 136 - 143.

**Сахно
Віктор Павлович**

В. П. Сахно народився 1 грудня 1961 року в Києві.

Закінчив факультет фізичного виховання Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

В 1979 – 1994 роках грав у командах спортивних клубів «Спартак» (Івано-Франківськ), «Динамо» (Київ), «Авангард» (Рівне), «Чорноморець» (Одеса), «СКА» (Одеса), «Зоря» (Бельці), «Поділля» (Хмельницький). Очолював любительську команду «Ласуня» (Одеса), в 2001 – 2003 роках був

тренером команди «Чорноморець-2». В подальшому працював тренером Спортивної дитяче-юнацької школи олімпійського резерву «Чорноморець».
Майстер спорту СРСР.

Джерела:

1. Сахно В. П.// Одеський футбол// <https://football.odessa.ua/person/?48>

**Слободянюк
Василь Іванович**

В. І. Слободянюк народився 2 квітня 1950 року на Вінниччині.

У 1992 році закінчив художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Член Вінницької обласної організації Національної спілки художників України з 1992 року. Працює у жанрах декоративно-ужиткового мистецтва. Автор скульптур «Зловісний сон», «Надія», гойдалки «Ведмідь», іграшки «Ярило» та інших.

В 2007 році присвоєно почесне звання «Заслужений майстер народної творчості України».

Джерела:

1. Художники Вінниччини: Науково-популярне видання./ Л. М. Дідур. – Вінниця: ВООНСХУ, 2015 - 2016. – С. 260.
2. Слободянюк В. І. // Вінницька обласна організація Національної спілки художників України// <http://www.vinspilka.vn.ua/list>

**Слабченко
Тарас Михайлович**

Т. М. Слабченко народився у 1904 році в Одесі.

В 1926 році закінчив соціально-історичний відділ Одеського інституту народної освіти.

Викладав суспільствознавство в трудовій школі № 13 імені М. Драгоманова в Одесі, історію на робітничому факультеті Одеського медичного інституту та в Одеському робітничому університеті.

Був членом соціально-історичної секції Одеського наукового товариства при Всеукраїнській Академії Наук. Вивчав аграрну історію, аграрне право України ХІХ століття, переймався питаннями українізації в театральній сфері.

З початку 1930-х років жив і працював у Первомайську.

У жовтні 1937 року був заарештований та страчений. Реабілітований у 1989 році.

Література:

1. Заруба В. М. Історик держави і права України академік М. Є. Слабченко (1882 – 1952): Монографія. – Дніпропетровськ: ПП «Ліра ЛІГД», 2004. – С. 115 - 116.
2. Одеські історики. Енциклопедичне видання. – Т. 1 (початок XIX – середина XX ст.). – Одеса: Друкарський дім, 2009. – С. 366 - 367.

Соцька Олена Петрівна

О. П. Соцька народилася 4 липня 1979 року в Одесі.

У 2003 році факультет дошкільного виховання Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Навчалася в аспірантурі.

В 2008 році захистила дисертацію «Формування емоційно-виразного мовлення старших дошкільників у процесі сприймання творів живопису» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук.

У 2010 – 2022 роках працювала на кафедрі теорії і методики дошкільної освіти Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського, обіймала посаду доцента.

Джерела:

1. Кафедра теорії і методики дошкільної освіти // <https://www.pdpu.edu.ua/instituti-skr/72-kafedra-teoriji-ta-metodiki-doshkilnoji-osviti>

Труфкін Анатолій Дем'янович

А. Д. Труфкін народився 21 серпня 1954 року в с. Червоноармійське Болградського району Одеської області.

У 1976 році закінчив художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Живописець, графік. Член Національної спілки художників України з 1994 року. Автор творів «Настрій», «Роздуми», «Прогулянка під дощем», «Нічне місто», «Гладіолуси», «Карпати» та інших. Учасник регіональних, міжнародних мистецьких виставок.

В 1981 – 2021 роках викладав у Криворізькому державного педагогічному університеті, обіймав посаду старшого викладача кафедри образотворчого мистецтва.

Джерела:

1. Труфкін Анатолій Дем'янович// Майстри-художники Криворіжжя// <https://artrudana.com.ua/trufkin-anatolij-demyanovich/>
2. Труфкін Анатолій Дем'янович// Криворізький державний педагогічний університет // <https://kdpu.edu.ua/personal/a.trufaldino.html>

**Фейдман
Віталій Менделевич**

В. М. Фейдман (Сіднев) народився 10 вересня 1948 року в Кишиневі.

Закінчив факультет фізичного виховання Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Футболіст: захисник, напівзахисник, тренер. В 1966 – 1982 роках грав у складі команд «Авінтул» (Кишинев), «Молдова» (Кишинев), «СКА» (Одеса), «Чорноморець» (Одеса), «Колос» (Нікополь), «Суворовець» (Ізмаїл). У 1983 – 1988 роках працював тренером в спеціальній дитячо-юнацькій спортивній школі олімпійського резерву «Чорноморець», В 1989 – 1991 роках був тренером команди «Чорноморець», а в 1992 – 1993 роках – головним тренером команди «Чорноморець».

Бронзовий призер чемпіонату СРСР з футболу у вищій лізі 1974 року.

Майстер спорту СРСР.

Помер 13 січня 1993 року в Одесі.

Джерела:

1. Фейдман (Сіднев) В. М. // Одеський футбол// <https://www.football.odessa.ua/person/?790>

**Фурлет
Анатолій Борисович**

А. Б. Фурлет народився 13 лютого 1958 року в Чернівецькій області.

У 1983 році закінчив художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Живописець, графік. Член Національної спілки художників України з 1999 року. Учасник всеукраїнських, зарубіжних, персональних (Львів, Хмельницький, Чернігів) мистецьких виставок. Автор творів «Клоун»,

«Оксана», «Ольвія», «Соломія», «Зимова казка Бессарабії», «Спекотний день», «Порт» та інших. Роботи зберігаються в Національному музеї українського мистецтва (Київ), Одеському музеї сучасного мистецтва, Івано-Франківському обласному художньому музеї, Хмельницькому обласному художньому музеї, Чернівецькому обласному художньому музеї.

В 1983 – 2000 роках працював у дитячій художній школі м. Городок Хмельницької області, з 1986 року обіймав посаду директора. В 2000 – 2015 роках викладав в спеціалізованих художніх класах на базі колишнього № 4 міста Бучі Київської області.

Література:

1. Анатолій Фурлет. Живопис. Графіка. Кераміка: альбом/ Ред.-упоряд. А. Маричевська. – Київ: Галерея ABC арт, 2019. – 180 с.

Цибух Людмила Миколаївна

Л. М. Цибух народилася в 1975 році в м. Каушани (Молдавська РСР).

У 1997 році закінчила факультет початкового навчання Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

В 2001 році захистила дисертацію «Розвиток і корекція мисленнєвих операцій у дітей різного віку та статі» на здобуття наукового ступеня кандидата психологічних наук. У 2004 році присвоєно вчене звання доцента.

В 2000 – 2023 роках працювала на кафедрі теорії та методики практичної психології Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

З 2023 року викладає в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова, обіймає посаду доцента кафедри практичної і клінічної психології.

Джерела:

1. Бібліографічний показник наукових праць професорсько-викладацького складу та асистентів. – Ч. 1.// Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 2004. – № 1 - 2. – С. 211 - 212.

Цомакіон Георгій Борисович

Г. Б. Цомакіон народився в 1903 році в Одесі.

У 1925 році закінчив Одеський інститут народної освіти. Історик.

Стажувався в Одеському державному історико-археологічному музеї.

Працював в Центральній науковій бібліотеці, викладав в Одеському політехнічному інституті.

Був членом археологічної секції Одеської комісії краєзнавства при Всеукраїнській Академії Наук.

В 1930 році був заарештований, засуджений до 5 років заслання. Згодом займався викладацькою діяльністю у Тамбові. Реабілітований у 1989 році.

Література:

1. Одеські історики. Енциклопедичне видання. – Т. 1 (початок XIX – середина XX ст.). – Одеса: Друкарський дім, 2009. – С. 433 – 434.

Чернов Віктор Іванович

В. І. Чернов народився 4 серпня 1944 року в місті Молотов (РРФСР).

У 1969 році закінчив Одеське художнє училище імені М. Б. Грекова, а у 1979 році – художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. Живописець.

Член Національної спілки художників України з 1992 року. Учасник щорічних мистецьких виставок. Автор творів: «Ангеліна», «Біла береза», «Вікторія», «В храмі», «Очікування», «Хризантеми» та інших.

З 1969 року викладав в Одеській дитячій художній школі № 1 імені К. К. Костанді.

В 2012 році присвоєно почесне звання «Заслужений художник України».

Помер 16 вересня 2016 року.

Джерела:

1. Час пам'яті: художник Віктор Чернов // Одеська національна наукова бібліотека. – 22.02.2017//
https://odnb.odessa.ua/view_post.php?id=1616

Шаматажи Світлана Валентинівна

С. В. Шаматажи народилася 17 жовтня 1960 року в Одесі.

Закінчила художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

В 1986 – 1989 роках працювала вчителем образотворчого мистецтва і креслення одеської середньої школи № 32.

У 1989 – 2019 роках викладала у Південноукраїнському національному педагогічному університеті імені К. Д. Ушинського. Обіймала посади

асистента, старшого викладача кафедри графіки, декоративно-прикладного мистецтва та методики художнього навчання, старшого викладача кафедри педагогічних технологій початкової освіти.

Література:

1. Викладачі факультету початкового навчання Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Довідник / В. М. Букач. – Одеса: ПДПУ, 2008. – С. 16 - 17.

Шапошнікова Наталія Петрівна

Н. П. Шапошнікова народилася в 1959 році.

Закінчила художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

З 1996 року працює директором Одеського професійного ліцею технологій та дизайну.

У 2001 році захистила дисертацію «Адаптація учнів професійно-технічного училища до умов ринкової економіки засобами педагогічного менеджменту» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. В 2007 році присвоєно вчене звання доцента.

В 2017 році присвоєно почесне звання «Заслужений працівник освіти України».

Література:

1. Шапошнікова Наталія Петрівна / Л. І. Кашуба // Професійна (професійно-технічна) освіта України: початок XXI століття: Енциклопедичне видання/ За ред. В. О. Радкевич. – Житомир: Полісся, 2021. – С. 828.

Шехтман Елі

Е. Шехтман народився 8 вересня 1908 року у Волинській губернії

В 1933 році закінчив літературний факультет Одеського інституту соціального виховання. Єврейський письменник на їдиш.

Перший розповідь опублікував у 1927 році. Член Спілки письменників СРСР з 1934 року.

Учасник Другої світової війни.

В 1972 році репатріювався до Ізраїлю.

Є автором романів «На роздоріжжі», «Зорані межі», «Поліські ліси», «Кільця для душі», «Останні захід», збірки новел «Сонати» та інших творів.
Помер в 1996 році у Хайфі.

Джерела:

1. Шехтман Елі// Електронна єврейська енциклопедія//
<https://eleven.co.il/jewish-literature/in-yiddish/14815/>

Ширшов Петро Петрович

П. П. Ширшов народився 12 (25) грудня 1905 року в Катеринославі.

У 1924 - 1929 роках навчався на біологічному відділі Одеського інституту народної освіти, після закінчення якого захистив кандидатську дисертацію «Водорості України».

В 1929 році почав працювати гідробіологом Ботанічного саду Академії Наук СРСР в Ленінграді. В 1930 – 1938 роках був науковим співробітником Всесоюзного арктичного інституту - учасником експедицій на Нову Землю, Землю Франца-Йосифа, на криголамах «Сибіряков», «Челюскін», «Красін», на дрейфуючій станції «Північний Полюс - 1».

У 1938 – 1939 роках обіймав посаду директора Всесоюзного арктичного інституту АН СРСР.

В 1938 році здобув науковий ступінь доктора географічних наук, а в 1939 році був обраний дійсним членом Академії Наук СРСР.

У 1939 – 1942 роках працював першим заступником начальника Головного управління Північного морського шляху при Раді Народних Комісарів СРСР. В 1942 – 1948 роках обіймав посаду народного комісара, а потім міністра Морського флоту СРСР.

З 1946 року і до смерті був першим директором Інституту океанології АН СРСР.

В 1937 – 1938 роках був депутатом Верховної Ради СРСР.

Герой Радянського Союзу. Нагороджений трьома орденами Леніна, двома орденами Трудового Червоного Прапора, орденами Червоної Зірки та «Знак Пошани», медалями.

Помер 17 лютого 1953 року в Москві. Похований на Новодівочому кладовищі.

Література:

1. Енциклопедія історії України: у 10 т./ Редкол. В. А. Смолій та ін. – Т. 10. – Київ: Наукова думка, 2013. – С. 640 – 641.

Шишман Іван Іванович

І. І. Шишман народився 31 липня 1963 року в Ізмаїлі.

У 1985 році закінчив художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

В 1985 – 1991 роках працював вчителем образотворчого мистецтва в загальноосвітній школі с. Ларжанка Ізмаїльського району Одеської області.

Від 1991 року викладає в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті. З 2016 року обіймає посаду доцента кафедри музичного та образотворчого мистецтва.

З 1993 року є членом Національної спілки художників України. Провів 12 персональних мистецьких виставок в Україні та за кордоном. Приймав участь у реставрації православних храмів. Твори зберігаються у галереях та приватних колекціях України, Австрії, Болгарії, Ізраїлю, Німеччини, Росії, Сербії, Чехії, Фінляндії, Франції, США.

У 2015 році присвоєно почесне звання «Заслужений художник України».

Джерела:

1. Шишман Іван Іванович// Почесні імена України – еліта держави// logos-ukraine.com.ua/project/index.php?project=piued4&id=1896
2. Склад кафедри музичного та образотворчого мистецтва// Ізмаїльський державний гуманітарний університет// <http://kafart.idgu.edu.ua/staff/>

Шнеєр (Окунь) Залман Мордухович

З. М. Шнеєр (Окунь) народився в 1892 році в єврейській колонії Селіби Мінської губернії.

У 1924 році закінчив єврейський відділ факультету соціального виховання Одеського інституту народної освіти.

Викладав єврейську мову та літературу у ремісницькому училищі «Труд» та профтехшколі «Метал».

Письменник, збирач єврейського фольклору та народної релігійної музики. Перша літературна робота була надрукована у щотижневику «Комуністише штим» в Одесі. В 1939 році опублікував збірку «Казки». Є автором драматичних творів «Втрачений рай», «Фрейлехс» та інших.

У 1938 – 1941 роках працював у літературному відділі Одеського музею єврейської культури.

В роки нацистської навали знаходився в евакуації в Ташкенті, а в листопаді 1943 року переїхав до Москви.

У 1948 році був заарештований та засуджений. Помер в 1952 році в місці відбування покарання.

Джерела:

1. Шнеер (Окунь) Залман // Єврейський меморіал.// <https://jewish-memorial.narod.ru/SHneer.htm>
2. Левченко В. В. Історія Одеського інституту народної освіти (1920 – 1930 рр.): Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. – Одеса: ОНУ, 2009. – С. 201.
3. Солодова В. В. Кадровая политика в музейной сфере Одессы в 1930-е гг.: цели и методы ее проведения// Вісник Одеського історико-краєзнавчого музею. – 2016. – Вип. 15. – С. 224 - 227.

Юр Марина Володимирівна

М. В. Юр народилася 17 червня 1968 року в м. Немирів Вінницької області.

У 1991 році закінчила художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Викладала у Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького, працювала мистецтвознавцем та науковим співробітником в Інституті мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М. Т. Рильського Національної Академії наук України, науковим співробітником Інституту історії України НАН України, науковим співробітником Інституту проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України.

З 2000 року викладає у Київському державному інституті декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені М. Бойчука, обіймає посаду проректора з наукової і міжнародної діяльності.

У 1998 році захистила дисертацію «Розписи українських весільних скринь середини ХІХ – початку ХХ століття: типологія, іконографія, художні особливості» на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства. В 2021 році, захистивши дисертацію «Український живопис ХІХ – початку ХХІ століття: національна, конвенціональна, авторська моделі», здобула науковий ступінь доктора мистецтвознавства.

В 2017 році стала лауреатом Державної премії України в галузі науки і техніки у складі авторського колективу за шеститомну «Шевченківську енциклопедію».

Джерела та література:

1. Художники України: Енциклопедичний довідник/ авт.- упоряд. М. Г. Лабінський. – Вип. 1. – Київ: ІПСМ АМУ, 2006. – С. 622.
2. Шевченківська енциклопедія: В 6 т. – Т. 6: Т – Я. – Київ: НАНУ,

2015. – С. 1039.

3. Юр Марина Володимирівна//Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука//<https://kdidpamid.edu.ua/academy/yur-maryna-volodymyrivna/>

Яблонська Тетяна Миколаївна

Т. М. Яблонська народилася 6 березня 1978 року в Одесі.

У 2000 році закінчила Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського. До 2003 року навчалася в аспірантурі.

В 2003 – 2022 роках працювала асистентом, доцентом кафедри іноземних мов гуманітарних факультетів, доцентом, професором кафедри західних та східних мов та методики їх навчання. Викладала англійську мову. З 2022 року працює в Одеському національному морському університеті.

У 2004 році захистила дисертацію «Дидактичні засади навчання іншомовного читання молодших школярів» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук, а в 2013 році, захистивши дисертацію «Теоретичні і методичні засади реалізації рольової перспективи як стратегії якісної підготовки майбутніх учителів-філологів», здобула науковий ступінь доктора педагогічних наук. У 2006 році присвоєно вчене звання доцента, а в 2014 році – вчене звання професора.

Є автором понад 150 опублікованих праць, У 2014 – 2019 роках була членом Спеціалізованої вченої ради із захисту дисертації з методики викладання іноземних мов.

Джерела:

1. Яблонська Т. М.: Особова справа// Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Зміст

1. Передмова.....	3	43. Єрѡмка М. І.....	26
2. Алексєєв Д. Д.....	4	44. Здиховський А. О.....	27
3. Асєєва Ю. О.....	4	45. Земляний В. І.....	27
4. Афанасьєв Д. Я.....	5	46. Зубков В. З.....	28
5. Бабієнко В. В.....	5	47. Зяткіна І. А.....	28
6. Бабченко О. В.....	6	48. Іванченко П. Л.....	29
7. Бобчук М. І.....	7	49. Ільїн С. М.....	29
8. Бакланова Н. М.....	7	50. Іщак В. Є.....	30
9. Бережний О. М.....	8	51. Іщенко Т. М.....	30
10. Берман Я. З.....	8	52. Капітонов В. Г.....	31
11. Белозор О. І.....	9	53. Кара О. Д.....	31
12. Бєсєда В. В.....	10	54. Кафарський Ю. Д.....	32
13. Білецька С. А.....	10	55. Клубіс Я. Д.....	33
14. Богусевич Ф. Т.....	11	56. Кляпетура І. В.....	33
15. Бориневич І. В.....	11	57. Князєв Г. В.....	34
16. Босий О. Г.....	11	58. Кобзарєнко-Коріньок Р. М.....	34
17. Бохан В. І.....	12	59. Коваль О. І.....	35
18. Бочков П. М.....	13	60. Ковальська Н. А.....	36
19. Бужина І. В.....	13	61. Ковальський В. В.....	36
20. Вальдман О. Г.....	14	62. Ковальчук В. Т.....	37
21. Валюк Ю. П.....	14	63. Коздровська В. М.....	38
22. Варнеке О. Б.....	15	64. Коростіянець Т. П.....	38
23. Вербич О. В.....	15	65. Косович В. Я.....	39
24. Владимірова Є. В.....	16	66. Кушнірюк В. В.....	39
25. Волянський Б. Є.....	16	67. Левєнцов В. В.....	40
26. Галєнко М. А.....	17	68. Лєлєченко Є. М.....	40
27. Гангур В. М.....	18	69. Лєлєченко О. Є.....	41
28. Гнатюк В. М.....	18	70. Лєутський К. М.....	41
29. Гоголь О. Б.....	19	71. Лозовський С. В.....	42
30. Голубова Г. В.....	19	72. Лукін Б. М.....	43
31. Готшалк Г. О.....	20	73. Мазан О. М.....	43
32. Гуменюк В. П.....	20	74. Макаров О. К.....	44
33. Гуралєвич І. В.....	21	75. Малій В. В.....	44
34. Гушкевич Ю. П.....	21	76. Малій Л. В.....	45
35. Дємчук С. Л.....	22	77. Мирзін О. В.....	45
36. Дєнісов В. Д.....	22	78. Мерхєр З.-А. М.....	46
37. Джуринський П. Б.....	23	79. Мінський Д. П.....	46
38. Добрицький Л. О.....	24	80. Мінченко С. В.....	47
39. Дорошенко А. Г.....	24	81. Настачєнко В. Ф.....	47
40. Дружиніна А. А.....	25	82. Начинкова О. В.....	48
41. Друкер І. Х.....	25	83. Небож В. Т.....	48
42. Дьоміна А. І.....	26	84. Недошитко О. М.....	49

85. Ольшанський Г. І.....	50
86. Онуфрієнко А. С.....	50
87. Орлова Т. Г.....	51
88. Осіпова І. В.....	51
89. Папір О. О.....	52
90. Папроцький С. П.....	52
91. Пащенко А. І.....	53
92. Печерська Е. П.....	53
93. Плісс Н. А.....	54
94. Погорецька О. Є.....	55
95. Погорілий І. І.....	55
96. Подгорна В. І.....	56
97. Полатайко Я. М.....	56
98. Пороник Е. Г.....	57
99. Портной Б. Я.....	57
100. Ременік Г. А.....	58
101. Рехтман-Ольшанська П. Г...	58
102. Рибак Р. Л.....	59
103. Руденко Ю. А.....	59
104. Рябченко В. С.....	60
105. Сахно В. П.....	60
106. Слободянюк В. І.....	61
107. Слабченко Т. М.....	61
108. Соцька О. П.....	62
109. Труфкін А. Д.....	62
110. Фейдман В. М.....	63
111. Фурлет А. Б.....	63
112. Цибух Л. М.....	64
113. Цомакіон Г. Б.....	64
114. Чернов В. І.....	65
115. Шаматажи С. В.....	65
116. Шапошнікова Н. П.....	66
117. Шехтман Е.....	66
118. Ширшов П. П.....	67
119. Шишман І. І.....	68
120. Шнелер (Окунь) З. М.....	68
121. Юр М. В.....	69
122. Яблонська Т. М.....	70

Підписано до друку
Ум. – друк. аркушів
Тираж

11. 04. 2025
3. 6
100 прим.